

natuurtoets

Quickscan natuurtoets realisatie flexwoningen op vijf locaties in Deventer

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving

Opdrachtgever

Gemeente Deventer

Status

Definitief

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets realisatie flexwoningen op vijf locaties in Deventer

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving

Projectcode	Datum	Status
22-668	6 maart 2023	Definitief

Auteur(s)

F.A. (Floris) Jansen en M.A. (Martin) Heinen

Modellering & GIS

F.A. (Floris) Jansen

Tweede lezer

M.G. (Mark) Hoksberg

Opdrachtgever

Gemeente Deventer

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Jansen, F.A. & Heinen, M.A. (2023). Quickscan natuurtoets realisatie flexwoningen op vijf locaties in Deventer. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 22-668. Ecogroen bv.

Inhoud

Samenvatting	5
1. Inleiding	9
1.1 Aanleiding en doelstelling	9
1.2 Huidige situatie	9
1.2.1 Situatie Oude IJbaan	10
1.2.2 Situatie Steenbrugge 1	10
1.2.3 Situatie Steenbrugge 2	11
1.2.4 Situatie locatie rotonde Oostriklaan	12
1.2.5 Situatie locatie ten noorden SV Colmschate	12
1.3 Voorgenomen ontwikkeling	13
2. Wettelijk kader en methode	14
2.1 Wettelijk kader	14
2.1.1 Wet natuurbescherming	14
2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	15
2.2 Methode	15
3. Gebiedsbescherming	17
3.1 Natura 2000	17
3.2 Natuurnetwerk Nederland	18
3.2.1 Oude IJbaan	20
3.2.2 Steenbrugge 1 en Steenbrugge 2	21
4. Soortbescherming	23
4.1 Locatie Oude IJbaan	23
4.1.1 Flora	23
4.1.2 Zoogdieren	23
4.1.3 Vogels	29
4.1.4 Amfibieën	30
4.1.5 Ongewervelden	30
4.1.6 Overige soortgroepen	31
4.2 Locatie Steenbrugge 1	31
4.2.1 Flora	31
4.2.2 Zoogdieren	32
4.2.3 Vogels	33
4.2.4 Amfibieën	33
4.2.5 Overige soortgroepen	34
4.3 Locatie Steenbrugge 2	34
4.3.1 Flora	34
4.3.2 Zoogdieren	34
4.3.3 Vogels	36
4.3.4 Amfibieën	37
4.3.5 Overige soortgroepen	37
4.4 Locatie rotonde Oostriklaan	37

4.4.1	Flora	37
4.4.2	Zoogdieren	38
4.4.3	Vogels	40
4.4.4	Amfibieën	42
4.4.5	Overige soortgroepen	42
4.5	Locatie noordkant SV Colmschate	42
4.5.1	Flora	42
4.5.2	Zoogdieren	42
4.5.3	Vogels	43
4.5.4	Amfibieën	45
4.5.5	Overige soortgroepen	45
Geraadpleegde bronnen		47

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Deventer heeft een vijftal locaties op het oog voor de bouw van flexwoningen, op grond van de Crisis- en herstelwet. Per locatie wordt onderzocht wat de mogelijkheden en draagkracht voor woningbouw zijn. Omdat de uitvoering van dit project negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden heeft Ecogroen in een quickscan natuurtoets beoordeeld of uitvoering van het project (mogelijk) conflicteert met de wettelijke bescherming van natuurwaarden. Er is getoetst aan de gebieds- en soortbescherming van de Wet natuurbescherming (Wnb) en de beschermingsregels met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Gebiedsbescherming

- De projectlocaties liggen niet binnen Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken. Projectlocatie Oude IJsbahn ligt op een afstand van < 50 meter van Rijntakken. De andere projectlocaties bevinden zich op een afstand van 2700 meter en verder van Rijntakken.
- Bij locatie Oude IJsbahn kan gezien de relatief korte afstand (circa 50 meter) tot Natura 2000-gebied Rijntakken op voorhand niet worden uitgesloten dat er bij de uitvoering van het project significant negatieve effecten optreden op instandhoudingsdoelstellingen van Rijntakken. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van verstoring in de aanleg- en gebruiksfase van de woningen.
- Bij de andere locaties (Steenbrugge 1, Steenbrugge 2, rotonde Oostriklaan en terrein ten noorden van SV Colmschate) sluiten wij vanwege de afstand en tussengelegen bebouwing en infrastructuur, mogelijke significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden op voorhand uit - met uitzondering van effecten van stikstofuitstoot.
- Voor alle vijf de projectlocaties geldt dat er bij de uitvoering van het initiatief negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden kunnen optreden door de toename van de uitstoot van stikstof. Een verhoogde stikstofuitstoot kan leiden tot negatieve gevolgen voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden in de omgeving zoals Rijntakken en Veluwe.
- De projectlocaties liggen geen van alle in het NNN. Voor locaties Oude IJsbahn, Steenbrugge 1 en Steenbrugge 2 geldt dat deze binnen 500 meter van het NNN liggen. Rotonde Oostriklaan en Noordkant SV Colmschate liggen op grotere afstand. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is voor de locaties binnen 500 meter van het NNN nader getoetst of de voorgenomen ontwikkeling leidt tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Er is op geen van de locaties sprake van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN of een significante vermindering van de oppervlakte, of van de samenhang tussen die gebieden die onderdeel uitmaken van het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Soortbescherming

- Op locatie Oude IJsbahn (tribunegebouw) en Ronde Oostriklaan (elektriciteitshuisje) zijn (mogelijk) verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. Bij de sloop of renovatie van deze gebouwen kunnen deze verloren gaan. Het verstoren en/of schaden van vleermuizen en het verwijderen van vleermuisverblijfplaatsen is strijdig met de Wet natuurbescherming. Voor de sloop of renovatie van het tribunegebouw is al een ontheffing verleend voor het verloren gaan van verblijfplaatsen van vleermuizen.
- Op alle vijf de locaties kunnen foeragerende of langsvliegende vleermuizen aanwezig zijn. De locaties vormen geen essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute. Wel kan met name door bouw- en straatverlichting verstoring van vleermuizen optreden. Verstoring van vleermuizen is niet toegestaan.
- Op locatie Oude IJsbahn vormt het tribunegebouw mogelijk een verblijfplaats van steenmarter. Bij de sloop of renovatie van het tribunegebouw kan deze verblijfplaats verloren gaan. Dit is niet toegestaan.
- Op locatie Oude IJsbahn is binnen het projectgebied geschikt biotoop voor kleine marterachtigen en egel aanwezig, waarbinnen de aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten niet kan worden uitgesloten. Bij de voorgenomen grond- en bouwwerkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van egel en kleine marterachtigen verloren gaan of exemplaren worden geschaad. Dit is niet toegestaan.
- Op locaties Steenbrugge 2, Ronde Oostriklaan en noordkant SV Colmschate bevindt zich langs de randen van het projectgebied geschikt biotoop voor kleine marterachtigen en egel. Negatieve gevolgen voor deze soorten kan hier worden voorkomen door een aangepaste inrichting.
- Op locatie ten noorden van SV Colmschate bevinden zich jaarrond beschermde nesten van roek in de directe omgeving van het projectgebied. Bij het voorgenomen initiatief blijven de nestbomen behouden. Tijdens het uitvoeren van verstoringende werkzaamheden in de kwetsbare voortplantingsperiode kan verstoring van roeken optreden. Dit kan worden voorkomen door een aangepaste werkwijze.
- In de omgeving van locaties Ronde Oostriklaan en noordkant SV Colmschate bevindt zich een roekenkolonie. De projectlocaties vormen geen essentieel foerageergebied voor roeken uit de omgeving. Vervolgstappen ten aanzien van foerageergebied van roeken zijn niet noodzakelijk.
- Op alle vijf locaties is in of rond het projectgebied broedbiotoop voor diverse algemene vogelsoorten waaronder houtduif, merel, roodborst, kool- en pimpelmees. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren.
- Op alle vijf locaties kunnen grondgebonden zoogdieren of amfibieën aanwezig zijn. Het gaat om soorten waarvoor in Overijssel bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van verbodsbepalingen van de Wnb geldt. In het kader van de wettelijke zorgplicht dient hier wel rekening mee te worden gehouden.
- Op basis van terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) zijn er op de projectlocaties geen in de Wnb beschermde flora, reptielen en vissen te verwachten. Ook worden er geen jaarrond beschermde nesten van andere vogelsoorten of vaste verblijfplaatsen van andere (beschermde) zoogdieren, amfibieën of ongewervelden verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van andere soort(groep)en zijn niet aan de orde.

Conclusie en aanbevelingen

- Om nader te beoordelen of verstoringseffecten ter plaatse van locatie Oude IJsbahn kunnen leiden tot significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied

Rijntakken adviseren we om een voortoets uit te voeren. Mogelijk kan hierbij worden aangesloten bij de toetsing die in het kader van de aanleg van woonwijk Zandweerd al heeft plaatsgevonden.

- Om effecten van stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase op nabijgelegen Natura 2000-gebieden met zekerheid uit te kunnen sluiten adviseren we om voor elke locatie een enkelvoudige berekening uit te voeren met de AERIUS-calculator. Afhankelijk van de uitkomst van de berekening kan worden bepaald of vervolgstappen noodzakelijk zijn.
- In het kader van de soortbescherming worden per locatie soort-specifieke vervolgstappen geadviseerd:

Locatie Oude IJbaan

- Verblijfplaatsen van vleermuizen in het tribunegebouw: werken volgens verleende ontheffing; Uitvoeren aanvullende inspectie binnenkant gebouw (in verband met verwijderen roosters) op korte termijn.
- Foeragerende/ langsvliegende vleermuizen: aangepaste werkwijze (geen versturende bouwverlichting) en inrichting (vleermuisvriendelijke verlichting);
- (Mogelijke) verblijfplaats van steenmarter in tribunegebouw: aanvullend onderzoek (eenmalige inspectie) binnenkant tribunegebouw, indien nodig aanvragen van een ontheffing en treffen mitigerende/compenserende maatregelen;
- Biotoop kleine marterachtigen en egel in het projectgebied: aanvragen van een ontheffing noodzakelijk en treffen van mitigerende/compenserende maatregelen;
- Broedvogels: aangepaste planning (zo mogelijk werken buiten broedperiode) en werkwijze (broedvogelcontrole);
- Teunisbloempijlstaart: aanvullend onderzoek in de periode half juni – begin augustus, indien nodig aanvragen van een ontheffing en treffen mitigerende/compenserende maatregelen;
- Grondgebonden zoogdieren en amfibieën: aangepaste werkwijze (zorgplicht).

Locatie Steenbrugge 1

- Foeragerende/ langsvliegende vleermuizen: aangepaste werkwijze (geen versturende bouwverlichting) en inrichting (vleermuisvriendelijke verlichting);
- Broedvogels: aangepaste planning (zo mogelijk werken buiten broedperiode) en werkwijze (broedvogelcontrole);
- Grondgebonden zoogdieren en amfibieën: aangepaste werkwijze (zorgplicht).

Locatie Steenbrugge 2

- Foeragerende/ migrerende vleermuizen: aangepaste werkwijze (geen versturende bouwverlichting) en inrichting (vleermuisvriendelijke verlichting);
- Kleine marterachtigen en egel: aangepaste inrichting randen van het terrein (behoud groenelementen);
- Broedvogels: aangepaste planning (zo mogelijk werken buiten broedperiode) en werkwijze (broedvogelcontrole);
- Grondgebonden zoogdieren en amfibieën: aangepaste werkwijze en planning (zorgplicht). Ter plaatse van konijnenholen werkzaamheden uitvoeren in de periode augustus – december.

Locatie Rotonde Oostriklaan

- Verblijfplaatsen van vleermuizen: aanvullend onderzoek (eenmalige interne inspectie) elektriciteitshuisje in actieve periode vleermuizen (april – oktober), indien nodig aanvragen van een ontheffing en treffen mitigerende/compenserende maatregelen;
- Kleine marterachtigen en egel: aangepaste inrichting randen van het terrein (behoud groenelementen);

- Broedvogels: aangepaste planning (zo mogelijk werken buiten broedperiode) en werkwijze (broedvogelcontrole);
- Grondgebonden zoogdieren en amfibieën: aangepaste werkwijze (zorgplicht).

Locatie noordkant SV Colmschate

- Roekennesten rond projectgebied: versturende werkzaamheden uitvoeren in de periode augustus tot en met januari (buiten de kwetsbare voortplantingsperiode); Wanneer wèl in deze periode wordt gewerkt géén maatregelen uitvoeren binnen 50 meter van de roekenkolonie.
- Kleine marterachtigen en egel: aangepaste inrichting randen van het terrein (behoud groenelementen);
- Broedvogels: aangepaste planning (zo mogelijk werken buiten broedperiode) en werkwijze (broedvogelcontrole);
- Grondgebonden zoogdieren en amfibieën: aangepaste werkwijze (zorgplicht).

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Deventer heeft het voornemen om op een vijftal locaties rond Deventer flexwoningen te bouwen. Het project wordt uitgevoerd op grond van de Crisis- en herstelwet, waarbij sprake is van een projectafwijking van het bestemmingsplan. Het project bevindt zich in de onderzoeksfase. Per locatie wordt onderzocht wat er qua woningbouw mogelijk is. Afhankelijk van de draagkracht van de locatie wordt er invulling gegeven aan de opgave. Het aantal woningen kan in de praktijk variëren per locatie. Ook kunnen er locaties afvallen.

Omdat de uitvoering van dit project negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden heeft Ecogroen in een quickscan natuurtoets beoordeeld of het project (mogelijk) conflicteert met de wettelijke bescherming van natuurwaarden. Er is getoetst aan de gebieds- en soortbescherming van de Wet natuurbescherming (Wnb). Het projectgebied valt binnen de Komgrens Boswet 2014 van Deventer (gemeente Deventer, 2014) en valt daarom buiten het toepassingsgebied voor onder de Wnb beschermde houtopstanden. Daarom is een nadere toetsing aan het onderdeel 'Houtopstanden' van de Wnb niet aan de orde. Naar verwachting gelden er overigens wel gemeentelijke regels voor de eventuele kap van bomen.

Bij de toetsing en advisering over eventuele vervolgstappen is rekening gehouden met het Soortenmanagementplan en al verleende ontheffingen van gemeente Deventer. Ook is relevant ecologisch onderzoek dat in een eerder stadium is uitgevoerd op de projectlocaties benut.

Leeswijzer

De resultaten van het onderzoek zijn in voorliggende rapportage uitgewerkt. In paragraaf 1.2 wordt eerst ingegaan op de huidige situatie per projectlocatie, vervolgens wordt in 1.3 de voorgenomen ontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 2 zijn het wettelijk kader en de onderzoeksmethode uiteen gezet. De onderzoeksresultaten en effectbeoordeling zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3 'Gebiedsbescherming' en hoofdstuk 4 'Soortbescherming'. Met name het onderdeel soortbescherming is locatiespecifiek. Daarom is dit onderdeel in een aparte paragraaf voor elke projectlocatie uitgewerkt. Aan het einde van het rapport is een overzicht van geraadpleegde bronnen opgenomen.

1.2 Huidige situatie

De flexwoningen worden gerealiseerd op vijf verschillende locaties in Deventer genaamd: Oude IJsbaan, Steenbrugge 1, Steenbrugge 2, Ronde Oostriklaan en Ten noorden van SV Colmschate (figuur 1.1). In subparagrafen 1.2.1 tot en met 1.2.5 wordt de huidige situatie per locatie beschreven.

Figuur 1.1 Vijf locaties te realiseren flexwoningen in Deventer (rood omlijnd). Bron achtergrond: TopoRD/ESRI.

1.2.1 Situatie Oude IJsbaan

De locatie Oude IJsbaan (figuur 1.2) bevindt zich aan de westkant van Deventer, nabij de Zandweerdhaven. De kern van het projectgebied bestaat uit open terrein met kaal zand en een veld met gras en kruidenvegetatie. Hierbinnen zijn diverse hopen met grond aanwezig die zijn overgroeid met ruigte, braamstruweel en opslag van jonge bomen. Aan de westkant van het projectgebied staat een restant van het tribunegebouw van de voormalige ijsbaan. Het open terrein wordt omgeven door een bosopstand met dichte ondergroei en struweel aan de randen. Binnen de bosopstand (buiten het projectgebied) ligt een grondwal in een U-vorm, ook deze is begroeid met bomen. Ten oosten van het projectgebied ligt een waterpartij. Aan de noordwestkant ligt de IJsseldijk met auto-weg (Rembrandtkade) en vervolgens de uiterwaarden. Aan de zuidkant ligt de woonwijk ‘Tuinen van Zandweerd’, deze is in aanbouw.

Figuur 1.2 Luchtfoto met locatie Oude IJsbaan (rood omlijnd). Bron achtergrond: PDOK.

1.2.2 Situatie Steenbrugge 1

Locatie Steenbrugge 1 (figuur 1.3) ligt aan de noordkant van Deventer, ten zuiden van de Harm Kolthekstraat en begraafplaats Steenbrugge. Het terrein omvat een landbouwperceel waarop in 2022

mais heeft gestaan. Over het perceel loopt een hoogspanningsleiding. Er staan twee hoogspanningsmasten in het terrein. Ten zuiden van het terrein ligt een fietspad met bermen en vervolgens een vochtig natuurterrein met pitrus- en kruidenvegetatie en elzen, het Zandweteringpark. Langs de randen van het terrein staan opgaande bomen ter hoogte van de begraafplaats en de Raalterweg.

Figuur 1.3 Luchtfoto met locatie Steenbrugge 1 (rood omlijnd). Bron achtergrond: PDOK.

1.2.3 **Situatie Steenbrugge 2**

Locatie Steenbrugge 2 (figuur 1.4) ligt aan de noordkant van Deventer, tussen begraafplaats Steenbrugge en de Janus Baulingstraat. Het terrein omvat een landbouwperceel waarop in 2022 mais heeft gestaan. Het terrein is omgeven door opgaande bomen van de begraafplaats Steenbrugge (zuidoostkant) en een rij populieren en een greppel aan de noordkant. Ten westen van de projectlocatie ligt de nieuwe woonwijk Steenbrugge.

Figuur 1.4 Luchtfoto met locatie Steenbrugge 2 (rood omlijnd). Bron achtergrond: PDOK.

1.2.4 **Situatie locatie rotonde Oostriklaan**

Locatie rotonde Oostriklaan (figuur 1.5) ligt aan de oostkant van Deventer, ten oosten van de rotonde en de Leonard Springerlaan. Het terrein omvat een weide met gras en kruiden en een enkele solitaire boom. In het terrein staat een elektriciteitshuisje van grindbeton. Aan de oostkant bevindt zich een strook opgaand bos. Op de overgang van weide naar bos is een ondergroei van ruigte struiken en jonge bomen aanwezig. Aan de (noord)westkant ligt langs de Leonard Springerlaan een greppel met bomenrij.

Figuur 1.5 Luchtfoto met locatie rotonde Oostriklaan (rood omlijnd). Bron achtergrond: PDOK.

1.2.5 **Situatie locatie ten noorden SV Colmschate**

De locatie ten noorden van SV Colmschate (figuur 1.6) ligt aan de oostkant van Deventer, aan de Stationsweg – David Wijnveldtweg. Het terrein omvat een grasveld omgeven door opgaande bomen. Aan de westkant ligt een oude bosopstand met hoge loofbomen, omringd door een waterpartij. Aan de zuidkant ligt een droge greppel en vervolgens een weg met oude eikenlaan. Aan de oostkant bevindt zich een houtsingel met relatief jonge bomen en aan de noordkant een smalle strook met (vrij jonge) bomen, struweel en ruigte.

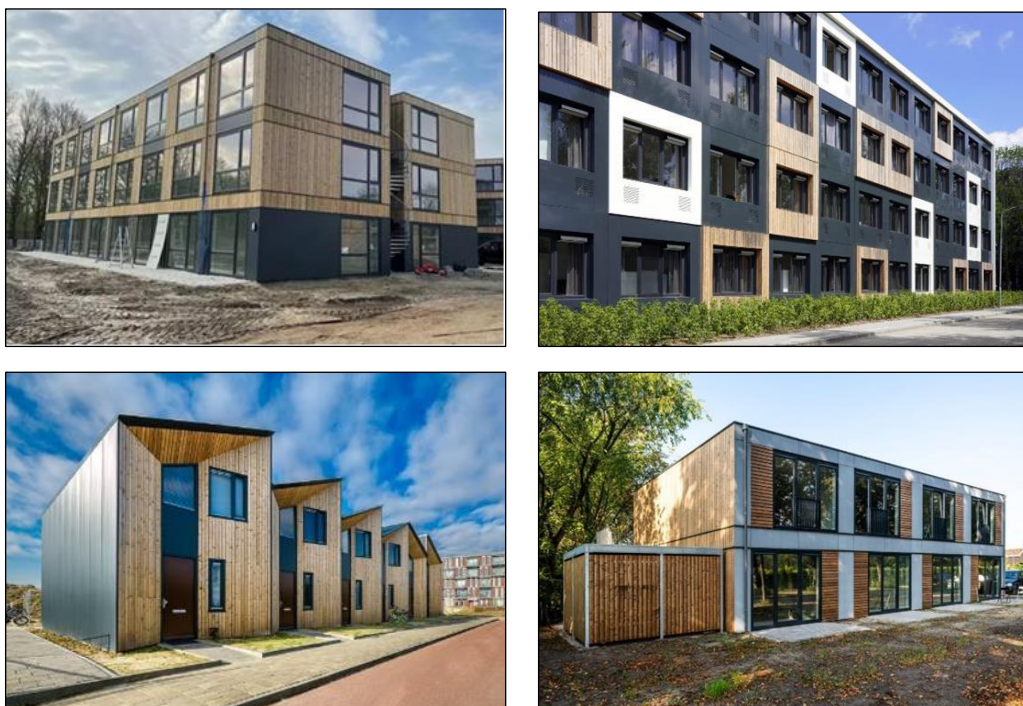

Figuur 1.6 Luchtfoto met locatie ten noorden van SV Colmschate (rood omlijnd). Bron achtergrond: PDOK.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

Op de vijf locaties is de bouw van flexwoningen voorzien. Het betreft reguliere, fabrieksmatige, woningbouw. De woningen staan er maximaal 15 jaar. In figuur 1.7 is ter illustratie een aantal referentiebeelden van flexwoningen weergegeven. De doelstelling is om in totaal 300 woningen te bouwen verdeeld over de vijf locaties.

Voorafgaand aan de bouw worden de terreinen bouwrijp gemaakt. De woningen worden aangesloten op nutsvoorzieningen en riolering. De omgeving van de woningen wordt ingericht met onder meer infrastructuur, straatverlichting en groen, waar nodig worden aansluitingen op het openbaar vervoer gerealiseerd. Het kappen van bomen is in principe niet aan de orde maar als blijkt dat het noodzakelijk is voor de bouw van de woningen zal daar te zijner tijd een aanvraag voor ingediend worden.

Figuur 1.7 Referentiebeelden flexwoningen. Bron: Gemeente Deventer.

2. Wettelijk kader en methode

2.1 Wettelijk kader

2.1.1 *Wet natuurbescherming*

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In voorliggende rapportage wordt getoetst op gebieds- en soortbescherming. In kader 2.1 wordt een samenvatting van de relevante wetteksten met betrekking tot gebieds- en soortbescherming gegeven.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet natuurbescherming (ook: Wnb) kent een zorgplicht voor natuur en soorten. De zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor beschermde gebieden, in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een beschermd gebied of voor in het wild levende soorten, laat deze handelingen achterwege of voorkomt de gevolgen. Dit laatste kan door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van (een maatregelen in het kader van) zorgplicht is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen en projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve gevolgen kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen significant negatieve gevolgen optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project niet nodig. Zijn significant negatieve gevolgen niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.

- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor een ontheffing vereist kan zijn.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt. Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er zicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar zicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wettelijk belang wordt voldaan en dat de staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

2.1.2 **Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)**

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (hierna: Barro) en uitgewerkt in provinciale omgevingsverordeningen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen waarbij in bepaalde gevallen wordt afgeweken van het bestemmingsplan.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een nieuw bestemmingsplan wordt vastgesteld of een omgevingsvergunning wordt verleend waarbij in bepaalde gevallen wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee-tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen en verankerd in de bestemmingsplannen.

2.2 **Methode**

Een quickscan natuurtoets bestaat uit een literatuuronderzoek en een veldbezoek. Voorafgaand aan het veldbezoek is literatuuronderzoek uitgevoerd, waarbij is nagegaan of de projectlocaties in of nabij beschermde gebieden liggen. Daarnaast is op basis van bekende verspreidingsgegevens uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFD, 2023) en eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek (o.a. Heinen, 2017, 2018a/b, 2019), nagegaan of er beschermde soorten in en om het projectgebied te verwachten zijn. Bij raadpleging van verspreidingsgegevens is gekeken naar waarnemingen van de afgelopen 10 jaar.

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor veldbezoek dat op 19 januari 2023 overdag is uitgevoerd door een ecoloog van Ecogroen. De weersomstandigheden waren droog, licht bewolkt, weinig windstil en 4 °C.

Tijdens de veldbezoeken zijn de projectlocaties en de nabije omgeving in een straal van 25 meter (het onderzoeksgebied) geïnspecteerd op de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De locaties zijn onder andere geïnspecteerd op:

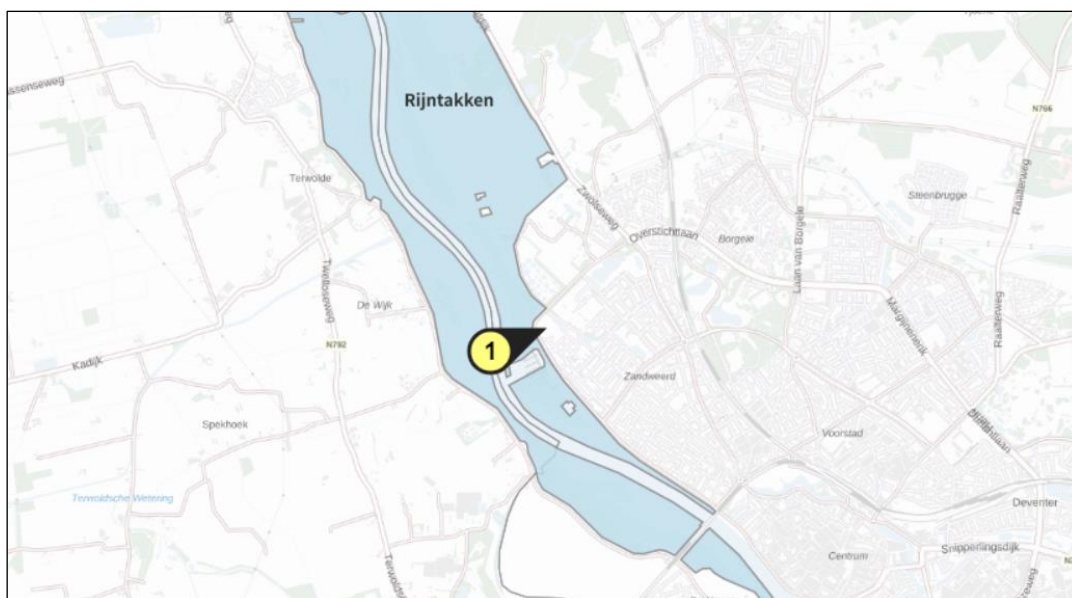
- Groeiplaatsen van beschermde planten, Rode Lijstsoorten en beschermde planten van de operationele lijst van de gemeente Deventer (Lam, 2019).
- Potentie van gebouwen voor verblijfplaatsen van vleermuizen en marterachtigen door middel van visuele inspectie, beoordeling van bouwkenmerken (uitwendig) en aanwezigheid van sporen;
- Bomen met (mogelijk jaarrond beschermde) nesten, holten en scheuren (potentie voor vleermuizen) door visuele inspectie;
- Habitat voor grondgebonden zoogdieren als egel en kleine marterachtigen door beoordeling van het terrein (habitatkenmerken), aanwezigheid van blad-, takken- en steenhopen, geschikte holtes;
- Habitat waarin zich (beschermde) amfibieën kunnen bevinden door visuele inspectie en beoordeling van terreinkenmerken;

Aan de hand van de informatie uit het literatuuronderzoek en het veldbezoek is per locatie bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden en welke gevolgen dit kan hebben voor de voorgenomen ontwikkeling. Vervolgens is advies uitgebracht over benodigde vervolgstappen zoals het ontzien van terreindelen, treffen van mitigerende maatregelen, het aanvragen van een ontheffing of vervolgonderzoek om kennisleemten op te vullen.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

De projectlocaties liggen niet binnen Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken (IJssel). Rijntakken is aangewezen als Vogel- en Habitatrichtlijngebied. De projectlocatie Oude IJssbaan ligt op een afstand van < 50 meter van Rijntakken (figuur 3.1). De andere projectlocaties bevinden zich op een grotere afstand van Rijntakken: 2700 meter en verder.

Figuur 3.1 Ligging van projectlocatie Oude IJssbaan (marker) ten opzichte van Natura 2000-gebied Rijntakken (blauwe markering). Bron: Aerials.nl.

De afstand tussen de projectlocaties Steenbrugge 1, Steenbrugge 2, rotonde Oostriklaan en terrein ten noorden van SV Colmschate ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebied bedraagt minimaal 2700 meter. Gezien deze afstand en de tussengelegen bebouwing en infrastructuur sluiten wij mogelijke significant negatieve effecten van ontwikkelingen op deze locaties op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied op voorhand uit - met uitzondering van stikstofdepositie. Er is op deze locaties bijvoorbeeld geen sprake van negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering of verstoring.

Oude IJssbaan

Omdat locatie Oude IJssbaan op relatief korte afstand (circa 50 meter) van Natura 2000-gebied Rijntakken ligt kan er op voorhand niet worden uitgesloten dat er bij de uitvoering van het project

significant negatieve effecten optreden op instandhoudingsdoelstellingen van Rijntakken. Omdat het initiatief plaatsvindt buiten de grenzen van het Natura 2000-gebied is er geen sprake van oppervlakteverlies. Er kan tijdens de bouwwerkzaamheden echter wel sprake zijn van verstoring door geluid van machines, transportbewegingen, licht en/of trillingen. Ook kan er in de gebruiksfase van de woningen spraken zijn van verstorende effecten door menselijke aanwezigheid, verlichting en toegenomen mobiliteit. We adviseren voor locatie Oude IJsbaan om in een voortoets nader te beoordelen of verstoringseffecten kunnen leiden tot significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Rijntakken.

Stikstof

Voor alle vijf de projectlocaties geldt dat er bij de uitvoering van het initiatief negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden kunnen optreden door de toename van de uitstoot van stikstof. In de aanlegfase kunnen machines die worden ingezet en transportbewegingen zorgen voor een verhoogde stikstofuitstoot. In de gebruiksfase kan de stikstofuitstoot toenemen door gasverbruik en toename van verkeersbewegingen.

Een verhoogde stikstofuitstoot kan leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden, zoals Rijntakken en Veluwe, waar stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten aanwezig zijn. Deze stikstofdepositie kan leiden tot verzuring en vermessing van de bodem, waardoor de instandhoudingsdoelstellingen voor stikstofgevoelige natuur niet gehaald kunnen worden. De mate van toename van stikstofdepositie hangt echter af van het type ontwikkeling.

Het rekenmodel AERIUS Calculator wordt op grond van de Wet natuurbescherming voorgeschreven om te bepalen of er al dan niet sprake is van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Indien de uitvoering van het project niet leidt tot een toename van stikstofdepositie (>0,00 mol/ha/jaar), treedt geen negatief gevolg voor de instandhoudingsdoelen van omliggende Natura 2000-gebieden op en is project niet strijdig met de Wet natuurbescherming (onderdeel stikstof).

Om met zekerheid te kunnen vaststellen of er sprake is van toegenomen stikstofdepositie in nabijgelegen Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige natuur, adviseren we om een enkelvoudige berekening uit te voeren met AERIUS-calculator. Alleen met een stikstofdepositieberekening kan namelijk hard gemaakt worden of er wel of geen depositie plaatsvindt. Aan de hand van de uitkomst van de berekening kan worden bepaald of vervolgstappen noodzakelijk zijn.

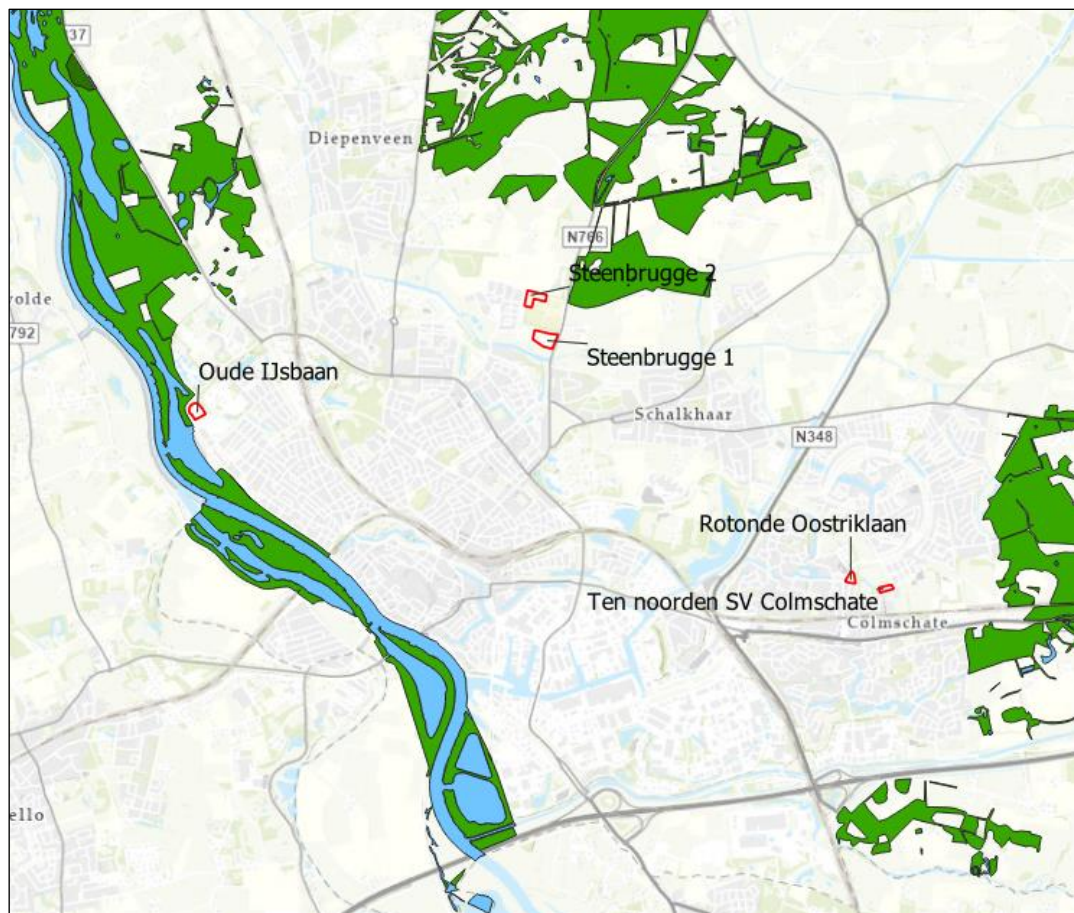
3.2 Natuurnetwerk Nederland

Bij onderhavig project is een projectafwijking van het bestemmingsplan aan de orde. Dat betekent dat volgens artikel 1.2.1, eerste lid, onder c, van de Omgevingsverordening Overijssel (Provincie Overijssel, 2022) toetsing aan het NNN in principe van toepassing is.

Geen van de projectlocaties valt binnen de begrenzing van het NNN (figuur 3.2). In de Omgevingsverordening Overijssel zijn geen regels opgenomen ten aanzien van 'externe werking' op het NNN als gevolg van ontwikkelingen op naastgelegen gronden. Dat neemt niet weg dat volgens vaste rechtspraak altijd dient te worden nagegaan of er sprake kan zijn van externe werking in het kader van een 'goede ruimtelijke ordening'.¹

¹ Zie o.a. de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 21 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2508, r.o. 4.5.2.

Goede ruimtelijke ordening houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet (te veel) mogen hinderen. De wezenlijke kenmerken en waarden van het nabijgelegen NNN mogen daarbij niet worden aangetaast. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in de provincie Overijssel betreffen de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen. Deze natuurdoelen zijn in de provincie Overijssel vastgelegd in de Actualisatie Omgevingsverordening (Provincie Overijssel, 2021) en uitgewerkt voor verschillende deelgebieden.

Figuur 3.2 Ligging van de vijf projectlocaties (rood omlijnd) ten opzichte van het NNN (blauw: bestaande natuur water, groen: bestaande natuur). Bron: NNN Overijssel; achtergrond: TopoRD/ESRI.

De locaties Rotonde Oostriklaan en Ten noorden van SV Colmschate bevinden zich op een afstand van > 750 meter van het NNN. Gezien deze afstand en door tussengelegen bebouwing (sportcomplex SV Colmschate), opgaande bomen en infrastructuur wordt een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN als gevolg van de woningbouwontwikkeling op deze locaties uitgesloten.

De andere drie projectlocaties Oude IJsbahn, Steenbrugge 1 en Steenbrugge 2 liggen binnen 500 meter van het NNN. Op deze locaties dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening te worden getoetst in hoeverre er - als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling - sprake kan zijn van een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De mogelijke effecten van de ontwikkelingen op locaties Oude IJsbahn, Steenbrugge 1 en Steenbrugge 2 op het NNN worden hierna nader beoordeeld.

3.2.1 Oude IJsaan

Oude IJsaan ligt op ongeveer 40 meter afstand van de begrenzing van het NNN. Het gaat om uiterwaarden van de IJssel, die tevens deel uitmaken van Natura 2000-gebied Rijntakken (figuur 3.3).

Figuur 3.3 Ligging locatie Oude IJsaan ten opzichte van het NNN (Ijsseluiterwaarden, groen). Bron: NNN Overijssel; achtergrond: TopoRD/ESRI.

De natuurdoelen voor dit NNN-gebied zijn uitgewerkt in het Natuurbeheerplan (provincie Overijssel 2021). In voorliggende situatie maakt het NNN onderdeel uit van deelgebied 'Uiterwaarden IJssel'. Binnen de te ontwikkelen natuurgebieden in het stroomgebied van de IJssel worden beheertypen nagestreefd van het rivierengebied. Provincie Overijssel hanteert voor de Ijsseluiterwaarden de volgende uitgangspunten voor het streefbeeld (op basis van Provincie Overijssel, 2021):

- Bevorderen van de hydrologische en morfologische dynamiek waar dat mogelijk is;
- De IJssel krijgt een belangrijke functie als verbindingzone tussen de grote moerassen van de IJsseldelta en die van de Gelderse Poort. Dit betekent dat er op regelmatige afstand het beheertype Moeras (N05.01) behouden, dan wel ontwikkeld moet worden, ongeveer iedere 10 km een oppervlakte van 25 hectare (model Rietzanger);
- Op een aantal plaatsen snijdt de IJssel het Veluwemassief aan. In deze uiterwaarden (bijvoorbeeld de Hoenwaard bij Hattem) is sprake van een sterke kweldruk. Hier zijn bijzonder kansrijke situaties voor de ontwikkeling van kwelafhankelijke beheertypen;
- In de IJssel monden een groot aantal beken en wetingen uit. Er is nog zelden sprake van een natuurlijke aansluiting. Meestal eindigen deze wateren bij een gemaal op de winterdijk. Deze natte kruispunten verdienen een kwaliteitsverbetering, mede uit het oogpunt van vis migratie.

- De IJssel wordt gekruist door diverse ecologische verbindingzones (EVZ's²). Deze kunnen betrekking hebben op wateren (zie vorig uitgangspunt) of op bossen (model Das) en kleinschalig landschap met poelen (model Kamsalamander). De EVZ's krijgen bijzondere aandacht.

Effectbeoordeling

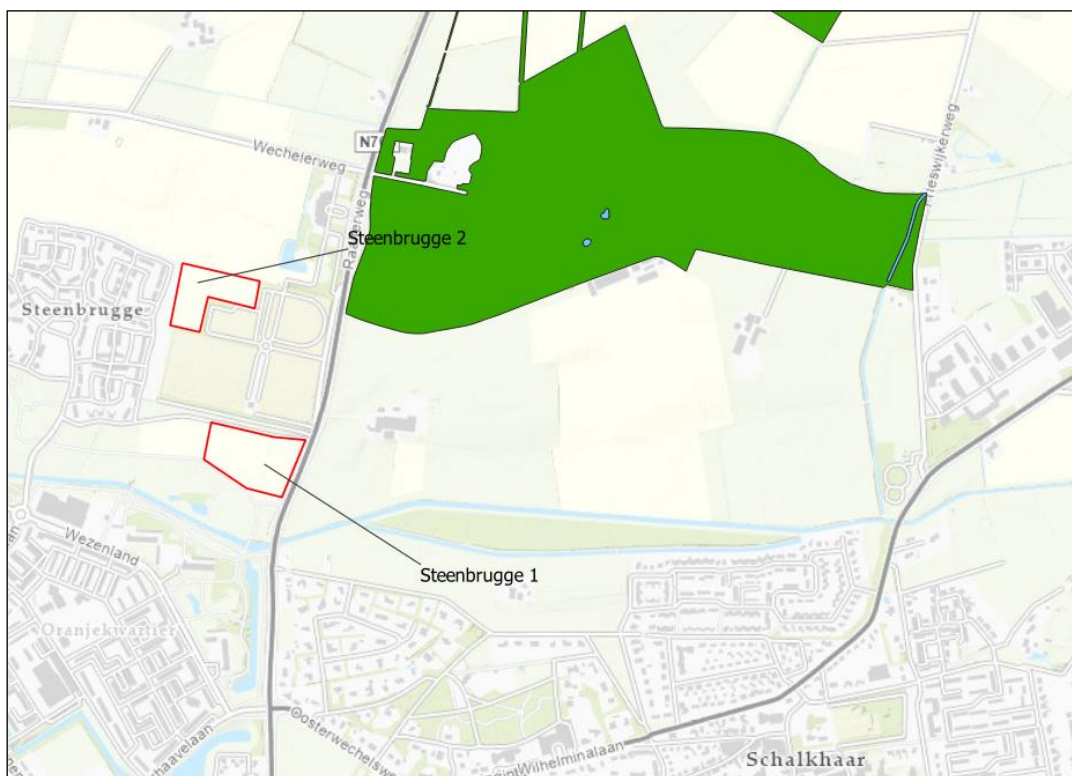
Omdat het initiatief buiten het NNN plaatsvindt is geen sprake van oppervlakteverlies of aantasting van (toekomstige) hydrologische en morfologische dynamiek in het NNN. Verder monden ter hoogte van de ontwikkellocatie geen beken of weteringen uit. De werkzaamheden staan bovendien de ontwikkeling van kwelafhankelijke beheertypen niet in de weg.

De woningen worden gebouwd op een afstand van ongeveer 40 meter van het NNN. Mogelijke verstorende effecten als gevolg van de woningbouw als gevolg van geluid, licht en menselijke aanwezigheid worden echter gedempt door de tussenliggende grondwal die is beplant met opgaand bos en struweel, welke in een halve cirkel rond het projectgebied ligt. Vervolgens ligt er een dijk (Rembrandtkade) die een tweede buffer vormt. Over deze dijk loopt een tweebaansweg met een hoge verkeersintensiteit en parallel een fietspad waardoor er in de huidige situatie al verstorende effecten optreden. De verstorende werking van de bouw van de woningen en verkeersbewegingen die hiermee gepaard gaan, gaan hierdoor deels op in de bestaande verstoorte situatie. Op basis van de voorgenoemde argumenten is een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, van het nabijgelegen NNN niet aan de orde. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn op locatie Oude IJsbahn niet aan de orde.

3.2.2 Steenbrugge 1 en Steenbrugge 2

Steenbrugge 1 ligt op circa 300 meter en Steenbrugge 2 op circa 200 meter afstand van de begrenzing van het NNN. Het gaat om het natuurgebied Wechelerveld dat ten (noord)oosten van deze locaties ligt (figuur 3.4).

² EVZ's bevorderen de verbindingen tussen onderdelen van het NNN. Deze zijn daarom opgenomen in vastgestelde zones buiten het NNN, welke benoemd zijn als 'Ondernemen met Natuur en Water' (Provincie Overijssel, 2021b).

Figuur 3.4 Ligging locaties Steenbrugge 1 en Steenbrugge 2 ten opzichte van het NNN (Wechelerveld, groen). Bron achtergrond: TopoRD/ESRI.

De natuurdoelen voor Wechelerveld zijn uitgewerkt in het Natuurbeheerplan (provincie Overijssel, 2021), onderdeel 'Landgoederen Salland'. Wechelerveld valt in het deelgebied Deventer-Lettele-Bathmen. Binnen de te ontwikkelen natuurgebieden in het NNN Landgoederen Salland worden beheertypen nagestreefd. De provincie Overijssel hanteert voor Landgoederen Salland de volgende uitgangspunten voor het streefbeeld:

- Vergroten van het areaal en de kwaliteit van nat en droog schraalland.
- Realiseren van meer (vegetatie)structuur en afwisseling in natuurtypen met geleidelijke overgangen.
- Behoud en herstel van blauwgraslandvegetatie met technische ingrepen.
- Versterking van de groene dooradering van het agrarisch gebied buiten het NNN.
- Ontwikkeling van nat schraalland buiten het NNN.

Effectbeoordeling

Omdat het initiatief buiten het NNN plaatsvindt is geen sprake van oppervlakteverlies of aantasting van (toekomstige) hydrologische en morfologische dynamieken in het NNN. Verder vinden er door de bouw van de woningen geen ingrepen in grondwatersystemen plaats, waardoor er geen effecten optreden op de waterhuishouding van het nabijgelegen Wechelerveld. De bouwlocaties liggen op ruime afstand (> 200 meter) van het NNN. De verstoringseffecten van licht, geluid en menselijke aanwezigheid ten gevolge van de aanlegwerkzaamheden worden bovendien gedempt door de tussenliggende groenelementen van de begraafplaats Steenbrugge, opgaande bomen langs de Raalterweg en het verkeer op de Raalterweg. Gezien deze bevindingen wordt er als gevolg van de woningbouw op locaties Steenbrugge 1 en Steenbrugge 2 geen significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het nabijgelegen NNN verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn op locaties Steenbrugge 1 en Steenbrugge 2 niet aan de orde.

4. Soortbescherming

4.1 Locatie Oude IJsbaan

4.1.1 Flora

Op locatie Oude IJsbaan (hierna: het projectgebied) zijn geen waarnemingen bekend van in de Wnb beschermde flora of soorten van de operationele lijst beschermde planten van Deventer (NDFF, 2023; Lam, 2019). Tijdens het veldbezoek zijn deze ook niet aangetroffen. Op basis van verspreidingsgegevens, waarnemingen en beoordeling van de groeiplaatsomstandigheden tijdens het veldbezoek en bevindingen uit eerder onderzoek (Heinen, 2017) worden op deze locatie geen beschermde planten verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

4.1.2 Zoogdieren

Zoogdieren van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vleermuizen

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van vleermuissoorten die onder andere gebouwen en/of bomen als verblijfplaats kunnen gebruiken. Het betreft soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (NDFF, 2023). Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. In onderstaand kader 4.1 worden deze onderdelen nader beschreven en op welke wijze ze beschermd zijn.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven/ zomerverblijven, baltslocaties/ paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

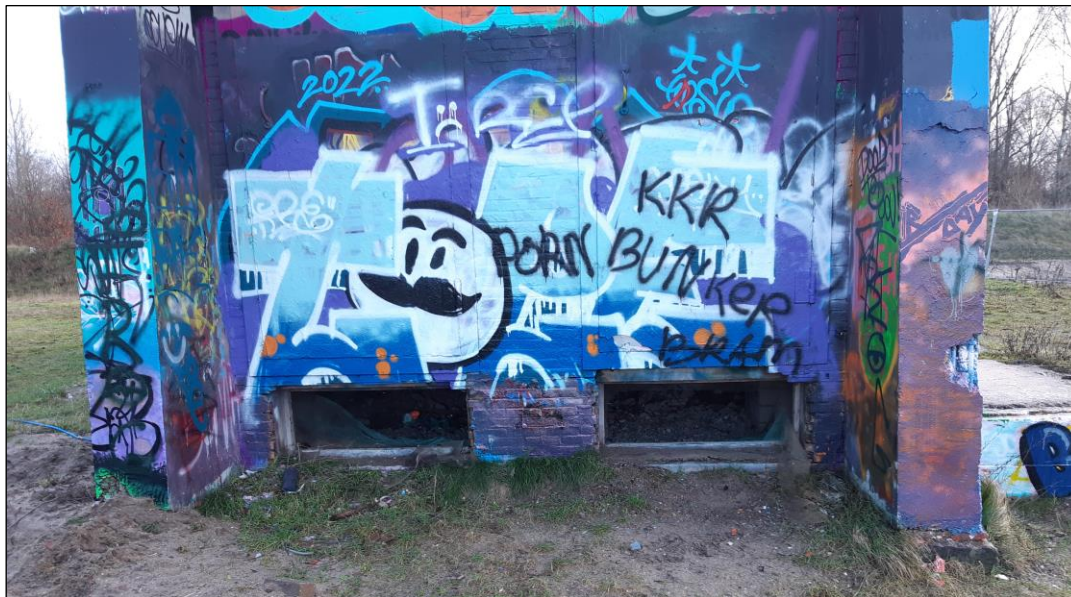
Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'omisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het omisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen in gebouwen

Het tribunegebouw -het enige gebouw in het projectgebied- is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In het verleden is dit al aangetoond tijdens aanvullend vleermuisonderzoek. In 2018 zijn er in dit gebouw drie zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld (Heinen, 2018a). Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de roosters aan de onderkant van de deuren recent zijn verwijderd. Mogelijk wordt het gebouw nu ook door overwinterende vleermuizen gebruikt die openingen aan de onderkant van het gebouw als invliegopening gebruiken (figuur 4.1).

Figuur 4.1 Het tribunegebouw met openingen onder de deuren aan de onderkant, waar recent roosters zijn verwijderd. Foto: Ecogroen.

Bij de sloop of renovatie van het tribunegebouw kunnen er verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan of vleermuizen worden gedood of geschaad. Voor de renovatie of sloop van dit gebouw is in 2019 een ontheffing van de Wet natuurbescherming verleend aan de gemeente Deventer.³ Deze ontheffing is geldig tot en met 31-10-2024. Bij renovatie of sloop van dit gebouw dienen de voorschriften uit de ontheffing te worden opgevolgd. Zo dienen er tijdig mitigerende maatregelen te worden getroffen (zoals het aanbieden van tijdelijke vleermuisverblijven in de omgeving). In aanvulling daarop adviseren wij om het gebouw op korte termijn van binnen nog een keer extra te inspecteren om na te gaan of er nog nieuwe verblijfplaatsen van vleermuizen zijn bij gekomen.

Verder adviseren we om bij werkzaamheden aan dit gebouw na 31-10-2024 ruim vóór het aflopen van de geldigheidsduur van de ontheffing in overleg te treden met het bevoegd gezag om af te stemmen welke vervolgstappen er noodzakelijk zijn.

Wanneer het tribunegebouw gehandhaafd blijft kan er sprake zijn van verstoring van vleermuizen die dit gebouw als verblijfplaats gebruiken wanneer bouw- of straatverlichting uitstraalt op dit gebouw. Verstoring van vleermuizen is niet toegestaan. Om lichtverstoring in de uitvoeringsfase te voorkomen wordt geadviseerd om in de actieve periode van vleermuizen (grofweg maart t/m oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst geen bouwverlichting toe te passen of ervoor te zorgen dat deze niet uitstraalt op het tribunegebouw. In de gebruiksfase kan lichtverstoring worden voorkomen door rond het tribunegebouw vleermuisvriendelijke straatverlichting aan te brengen.

³ Provincie Overijssel (2019). Ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten. Kenmerk 2019/0158383

De verlichting dient naar beneden gericht te zijn met een passende lichtkleur: UV-vrije verlichting en amberkleurig.

Verblijfplaatsen in bomen

In de bomen binnen het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek geen holten aangetroffen die een verblijfplaats voor vleermuizen kunnen vormen zoals spechtenholten, inrottingsgaten of loshangende schors. Tijdens onderzoek in 2017 (Heinen, 2017) zijn in de directe omgeving van het projectgebied ook geen bomen met voor vleermuizen geschikte openingen aangetroffen. Bomen met geschikte holten zijn wel aangetroffen op enige afstand van het projectgebied. Vanwege de afstand en buffering door het te behouden bos is er bij de uitvoering van het project geen sprake van negatieve effecten zoals lichtverstoring. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen binnen de invloedssfeer van het project wordt uitgesloten op basis van het veldbezoek het eerder uitgevoerd onderzoek. Vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het projectgebied vormt geschikt foerageergebied voor vleermuizen, met name de open en luwe ruimtes langs de aanwezige bosrand. Ook kan de lijnvormige structuur van deze bosrand door vleermuizen als vliegroute worden gebruikt. Omdat bij het voorgenomen initiatief de opgaande bomen rond het projectgebied intact blijven, blijft het terrein geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Vanwege de aanwezigheid van kleinschalige opgaande beplanting en woonblokken zijn er voldoende alternatieve foerageergebieden en vliegroutes voor vleermuizen aanwezig. De bosrand en het projectgebied worden daarom niet beschouwd als essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied.

Er kan bij de uitvoering van het project wel sprake zijn van verstoring van foeragerende of migrerende vleermuizen wanneer bouw- of straatverlichting uitstraalt op de omgeving. Om lichtverstoring in de uitvoeringsfase te voorkomen wordt geadviseerd om in de actieve periode van vleermuizen (grofweg maart t/m oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst geen bouwverlichting toe te passen of ervoor te zorgen dat deze niet uitstraalt op bosranden rond het projectgebied. In de gebruiksfase kan lichtverstoring worden voorkomen door rond de woningen vleermuisvriendelijke straatverlichting aan te brengen. De verlichting dient naar beneden gericht te zijn met een passende lichtkleur: UV-vrije verlichting, amberkleurig. Wanneer deze maatregelen worden getroffen zijn andere vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen niet aan de orde.

Bever

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van bever. De dichtstbijzijnde waarneming op ongeveer 150 meter ten zuidoosten van het projectgebied. Het betreft een individuele waarneming uit 2018. Waarnemingen van bever concentreren zich in de omgeving van de uiterwaarden en nevengeulen aan de westkant van de IJssel, op enkele honderden meters van het projectgebied (NDFP, 2023).

Tijdens het veldbezoek zijn in en rond het projectgebied geen vaste verblijfplaatsen of foerageersporen van bever aangetroffen. Omdat er rond het projectgebied veel menselijke activiteit is, en bevers gevoelig zijn voor verstoring wordt het terrein als marginaal leefgebied van bever beschouwd. Bevers kunnen sporadisch foerageren in groenelementen rond het projectgebied, met name in de oeverzones van de waterpartij aan de oostkant. Bij de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van het verloren gaan van foerageergebied of wezenlijke verstoring van bever mits de groenstructuren/bomen aan de randen van het projectgebied intact blijven. Vervolgstappen ten aanzien van bever zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn niet aangetroffen en worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) niet verwacht in het projectgebied. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Zoogdieren (nationaal beschermd) zonder provinciale vrijstelling

Eekhoorn

In het projectgebied is een waarneming van eekhoorn bekend uit 2020 (NDFF, 2023). Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos. De afmetingen van het leefgebied van eekhoorn variëren sterk; groottes van 2 tot 50 hectare zijn bekend. Verblijfplaatsen van eekhoorn bevinden zich doorgaans in bomen. Als verblijfplaats dienen holtes in bomen, bolvormige nesten en soms verlaten kraaien- of eksternesten. In een territorium gebruiken eekhoorns vaak één hoofdnest met daarnaast enkele reservenesten die afwisselend gebruikt worden (Zoogdiervereniging, 2023).

Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoorns of nesten van eekhoorn aangetroffen in en rond het projectgebied. Bij de uitvoering van het project gaan geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van eekhoorn verloren aangezien nesten op korte afstand van het projectgebied ontbreken. Vervolgstappen ten aanzien van eekhoorn zijn niet aan de orde.

Egel

In en rond het projectgebied zijn meerdere recente waarnemingen van egel bekend (NDFF, 2023). Het functioneel leefgebied van egel bestaat uit vaste voortplantings- en rustplaatsen onder struiken en bosschages, in composthopen, takkenhopen en houtwallen. Foerageergebied bestaat uit braakliggende terreinen, dichte begroeiingen, extensief beweide percelen, natuurgrasland, parken en tuinen.

Het projectgebied vormt geschikt leefgebied voor egel. In de dichte struiken en begroeiing van zandhopen (figuur 4.1) en bij de bosrand kunnen zich vaste verblijfplaatsen van egel bevinden. Het braakliggende grasveld is bovendien zeer geschikt als foerageergebied. Bij de voorgenomen ontwikkeling gaat geschikt leefgebied met naar verwachting vaste voortplantings- of rustplaatsen van egel verloren. Ook kunnen egels worden gedood of geschaad tijdens opruim- en grondwerkzaamheden voor het bouwrijp maken van het terrein. Dit is in strijd met verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Daarnaast dienen er mitigerende en compenserende maatregelen ten gunste van egel te worden getroffen, zoals het inpassen van struweel, ruigte en egelverblijven in de nieuwe situatie en het werken buiten de kwetsbare periode van egel. Dergelijke maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan bij de ontheffingaanvraag.

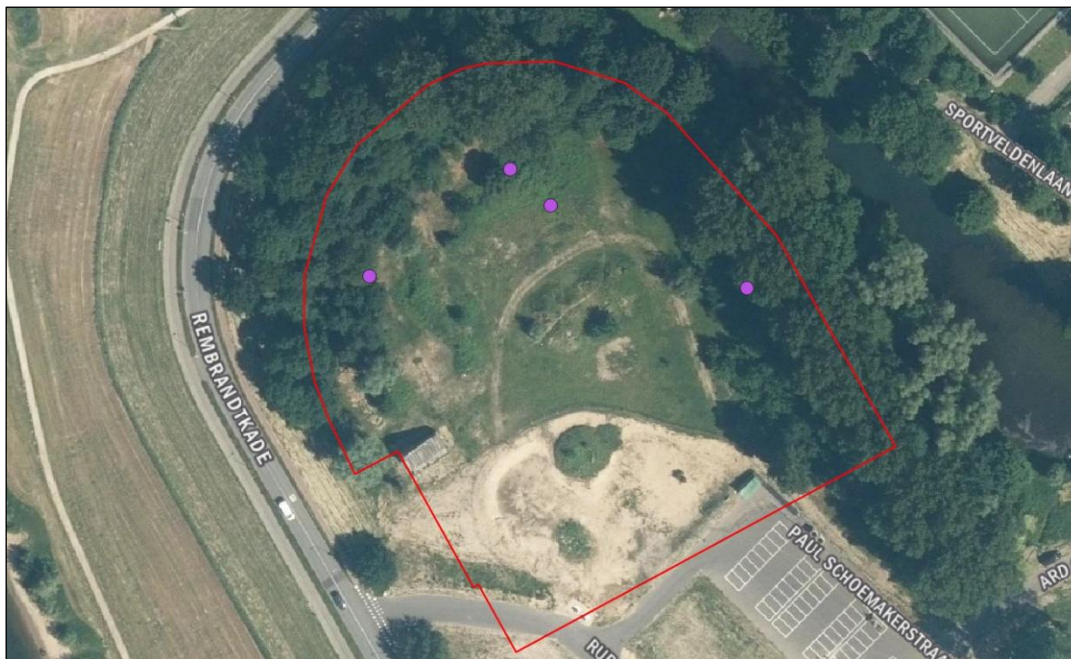
Figuur 4.1 Grondhopen met dichte ondergroei in het projectgebied vormen mogelijk een vaste verblijfplaats van egel. Foto: Ecogroen.

Kleine marterachtigen

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). Wezel is waargenomen langs de Roland Holstlaan (2016), binnen 100 meter van het projectgebied, het betrof een mogelijk verkeersslachtoffer. Bunzing is waargenomen langs de Ceintuurbaan (2014) op enkele honderden meters ten oosten van het projectgebied. Van hermelijn zijn waarnemingen bekend uit 2015 en 2017 in de omgeving van Klinkenbeltskolk en in het buitengebied tussen Deventer en Diepenveen (NDFF, 2023).

Kleine marterachtigen zijn overwegend nachtactief en verblijven overdag in hun verblijfplaatsen. Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in takkenhopen, rommelhoekjes en muizenholen. Het voorkeursbiotoop van kleine marterachtigen bestaat uit kleinschalig en structuurrijk landschap met boerenerven en veel (lijnvormige) landschapselementen zoals houtwallen, bosjes, heggen, greppels en sloten.

Het projectgebied vormt geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen. De dichte struiken en begroeiing ter plaatse van zandhopen en de bosranden in het projectgebied geven dekking en vormen geschikt foerageergebied. In takkenrillen en (muizen-) holen kunnen zich vaste verblijfplaatsen van wezel of hermelijn bevinden. In het terrein ook holen en dichte vegetatie aanwezig die door bunzing als verblijfplaats gebruikt kunnen worden (figuur 4.2). Bij de voorgenomen ontwikkeling gaat geschikt leefgebied met mogelijk vaste voortplantings- of rustplaatsen van kleine marterachtigen verloren. Ook kunnen exemplaren worden gedood of geschaad tijdens opruim- en grondwerkzaamheden voor het bouwrijp maken van het terrein. Dit is in strijd met verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Figuur 4.2 Hopen in het projectgebied (paarse stippen) ter plaatse van grondhopen en bosranden met dichte ondergroei vormen mogelijk een vaste verblijfplaats van kleine marterachtigen. Foto: Ecogroen.

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is in Overijssel een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk op basis van de biotoopbeoordeling. Daarnaast dienen er mitigerende en compenserende maatregelen ten gunste van bunzing, hermelijn en wezel te worden getroffen, zoals het inpassen van struweel, ruigte en marterverblijven in de nieuwe situatie en het werken buiten kwetsbare perioden. Dergelijke maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan bij de ontheffingaanvraag.

Steenmarter

Langs de waterpartij oostelijk van het projectgebied is een waarneming van twee steenmarters uit 2018 bekend (NDFF, 2023). In 2017 is in een takkenril in beplanting op ongeveer 200 meter ten oosten van het projectgebied een voedselverzamelplek van steenmarter aangetroffen (Heinen, 2017).

Steenmarter is een zogenaamde cultuurvolger die in de buurt van mensen leeft. Overdag verblijft de steenmarter in zijn verblijfplaats bestaande uit takkenhopen, dichte struwelen, ruimtes onder containers of pallets, zolders, spouwmuren en/of kruipruimtes. Steenmarters maken doorgaans gebruik van een netwerk van meerdere verblijfplaatsen. 's Nachts zoeken steenmarters (zowel dierlijk als plantaardig) voedsel langs groenstroken, heggen, bosjes, greppels en berm. Territoria van steenmarter waarbinnen voedsel wordt gezocht zijn fors: tussen de 80 en 700 hectare. Steenmarters kunnen afstanden van 3 tot 15 kilometer per nacht afleggen.

Het tribunegebouw heeft mogelijk een functie als verblijfplaats van steenmarter. Het gebouw is toegankelijk via openingen aan de onderzijde (figuur 4.1). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen die duiden op een vaste verblijfplaats (zoals een kraamverblijfplaats) van steenmarter zoals vraatsporen of uitwerpselen. Het gebouw is echter niet van binnen onderzocht. Het is niet uitgesloten dat het tribunegebouw af en toe door steenmarter wordt gebruikt als tijdelijke verblijfplaats in een netwerk van verblijfplaatsen. Mogelijk gaat deze verblijfplaats verloren bij de sloop of renovatie van dit gebouw.

Verder vormt het projectgebied mogelijk foerageergebied voor steenmarters uit de omgeving. Bij de voorgenomen werkzaamheden gaat een relatief geringe hoeveelheid (1 hectare) potentieel foerageergebied van steenmarter verloren bij het herinrichten van het terrein. Omdat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is dat behouden blijft is er bij de uitvoering van het project geen sprake van het verwijderen van voor steenmarter essentieel foerageergebied.

Geadviseerd wordt om het tribunegebouw op korte termijn van binnen te inspecteren op gebruikssporen van steenmarter. Aan de hand van de uitkomsten kunnen vervolgstappen worden bepaald zoals het aanvragen van een ontheffing van de Wnb.

Overige nationaal beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling

Op basis van het veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van (vaste rust- en voortplantingsplaatsen van) andere nationaal beschermde zoogdieren zonder vrijstelling uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot andere soorten uit deze beschermingscategorie zijn niet aan de orde.

Zoogdieren (nationaal beschermd) met provinciale vrijstelling

In het projectgebied zijn op grond van waarnemingen uit de NDFF (2023) en het veldbezoek vaste rust- of voortplantingsplaatsen van nationaal beschermde soorten zoals haas en muisachtigen te verwachten. Bij de voorgenomen werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van deze grondgebonden zoogdieren verloren gaan of kan verstoring plaatsvinden. Voor deze soorten geldt in Overijssel een vrijstelling van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. In de omgeving zijn bovendien voldoende uitwijkmogelijkheden voor deze soorten. Vervolgstappen met betrekking tot vrijgestelde zoogdieren zijn niet aan de orde.

4.1.3 Vogels

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime. Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet natuurbescherming verwijderd worden.

Voor een aantal vogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2).

Kader 4.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt in de provincie Utrecht verstaan: in functie zijnde nesten van de boomvalk, buizerd, gierwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Tijdens het veldbezoek zijn er in en rond het projectgebied geen nesten van vogels met een jaarrond beschermd nest zoals gierwaluw, huismus, roofvogels of uilen aangetroffen. Op basis van het uitgevoerde veldbezoek, de terreinkenmerken en de constructie van het tribunegebouw wordt de aanwezigheid van nesten van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest binnen de invloedssfeer van het project uitgesloten. Vervolgstappen voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet aan de orde.

Overige vogels

In de aanwezige bomen en struiken in en rond het projectgebied kunnen nesten van diverse algemene vogels van bossen en struwelen zoals houtduif, merel en groenling worden verwacht. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoring is echter alleen verboden wanneer de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor de te verwachten soorten kan verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen.

In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het dus van belang of een broedgeval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen 1 maart en 15 juli worden aangehouden als broedseizoen. Soorten als houtduif kunnen tot in oktober broedsels beginnen, maar ook al in februari starten met nestelen. Daarom adviseren we – zeker wanneer werkzaamheden binnen de periode van februari t/m oktober worden gestart - om een broedvogelcontrole uit te voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt bepaald of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

4.1.4 Amfibieën

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken, habitateisen en verspreidingsgegevens (NDFP, 2023; RAVON, 2023) wordt voortplanting en overwintering van amfibieën beschermd in de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde amfibieën in en rond het projectgebied uitgesloten.

In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig dat voortplantingswater van amfibieën kan vormen. De groenstructuren en grondhopen kunnen wel landhabitat vormen voor algemene amfibieënsoorten zoals gewone pad en bruine kikker. In voorliggende situatie geldt voor deze amfibieën een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming.

In het kader van de wettelijke zorgplicht wordt geadviseerd om bij het verwijderen van groenelementen in het terrein stapvoets in de richting van te behouden groenstructuren te werken, zodat eventueel aanwezige algemene amfibieën de kans krijgen om te vluchten.

4.1.5 Ongewervelden

Teunisbloempijlstaart

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de nachtvlinder teunisbloempijlstaart, een beschermde Habitatrichtlijnsoort in de Wnb. De dichtstbijzijnde waarneming is gedaan in de wijk Zandweerd op ongeveer 600 meter ten oosten van het projectgebied (NDFP, 2023). Teunisbloem vormt een van de waardplanten waarop deze soort eitjes afzet. De soort komt voor op open plekken in vochtige bossen en bosranden maar ook in warm, open landschap (Vlinderstichting, 2023).

Tijdens het veldbezoek zijn diverse uitgebloeide teunisbloemen aangetroffen in het projectgebied. Bovendien wordt het projectgebied beoordeeld als geschikt biotoop voor teunisbloempijlstaart. Teunisbloempijlstaart is op een overbrugbare afstand (600 meter) waargenomen. Er is bovendien weinig onderzoek naar nachtvlinders zoals teunisbloempijlstaart uitgevoerd, waardoor er nu nog relatief weinig waarnemingen bekend zijn in de NDFP. Bij de voorgenomen werkzaamheden gaan

mogelijk vaste voortplantingsplaatsen van teunisbloempijlstaart verloren bij grondwerkzaamheden en het bebouwen van het terrein.

Geadviseerd wordt om aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van teunisbloempijlstaart in het projectgebied. Aan de hand van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek kunnen vervolgstappen worden bepaald zoals het aanvragen van een ontheffing en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen.

Aanvullend onderzoek

Aanvullend onderzoek naar (voortplantingsbiotoop van) teunisbloempijlstaart bestaat uit drie veldbezoeken in de periode half juni - begin augustus. Tussen de bezoeken zit een periode van 20 dagen tussen. Tijdens het onderzoek worden waardplanten onderzocht op aanwezigheid van rupsen en vraatsporen van teunisbloempijlstaart (methode van Ecogroen).

Sleedoornpage

Sleedoornpage is een zeldzame vlinder (nationaal beschermd) die lokaal voorkomt in het midden, oosten en zuiden van Nederland. Onder andere in Apeldoorn en de Duursche waarden bij Fortmond zijn waarnemingen bekend (NDFP, 2023). Recente waarnemingen ontbreken in Deventer en omstreken.

Sleedoornpage is een soort van sleedoornstruwelen en houtwallen en bosranden met sleedoorn. Ook komt de soort steeds vaker voor in stedelijk gebied op plekken met Prunus-soorten. De soort overwintert als eitje op takken van sleedoorn en soms andere Prunussoorten. De eitjes zijn vooral in de winter en het vroege voorjaar op het kale hout goed waarneembaar.

Aan de randen van het projectgebied zijn enkele sleedoornstruiken aanwezig langs bosranden. Tijdens het veldbezoek zijn op deze struiken echter geen eitjes van sleedoornpage aangetroffen. Bij onderzoek dat is uitgevoerd in de gemeente Deventer (Heinen, 2018b) zijn eveneens geen eitjes van sleedoornpage aangetroffen. Op basis van het veldbezoek en eerder uitgevoerd onderzoek wordt de aanwezigheid van sleedoornpage in het projectgebied uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot sleedoornpage zijn niet noodzakelijk.

4.1.6 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden in het projectgebied geen voortplantingsplaatsen of vaste verblijfplaatsen verwacht van beschermde reptielen en vissen. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4.2 Locatie Steenbrugge 1

4.2.1 Flora

Op locatie Steenbrugge 1 zijn geen waarnemingen bekend van wettelijk beschermde flora. Er is één waarneming bekend van steenanjer (2017), een soort van de Operationele lijst beschermde planten van Deventer (NDFP, 2023; Lam, 2019). Naar verwachting is het waargenomen exemplaar afkomstig uit een zaadmengsel dat is toegepast bij natuurontwikkeling langs de Zandwetering, ten zuiden van deze projectlocatie.

Omdat het projectgebied in het afgelopen jaar in gebruik was als maisakker worden in het projectgebied geen exemplaren van steenanjer meer verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van (beschermde) flora zijn niet noodzakelijk.

4.2.2 **Zoogdieren**

Zoogdieren van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vleermuizen

In de omgeving van locatie Steenbrugge 1 zijn waarnemingen van vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (NDFP, 2023). Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie kader 4.1).

Verblijfplaatsen

In en rond het projectgebied zijn geen (potentieel) geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

Met name de randen van het projectgebied waar opgaande bomen aanwezig zijn vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Ook kunnen deze lijnvormige structuren door vleermuizen als vliegroute worden gebruikt. Omdat bij het voorgenomen initiatief de opgaande bomen rond het projectgebied intact blijven, blijft het terrein geschikt als foerageergebied. Er is ook geen sprake van de aantasting van eventuele essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen.

Er kan bij de uitvoering van het project wel sprake zijn van verstoring van foeragerende of migrerende vleermuizen wanneer bouw- of straatverlichting uitstraalt op de omgeving. Om lichtverstoring in de uitvoeringsfase te voorkomen wordt geadviseerd om in de actieve periode van vleermuizen (grootweg maart t/m oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst geen bouwverlichting toe te passen of ervoor te zorgen dat deze niet uitstraalt op bosranden rond het projectgebied. In de gebruiksfase kan lichtverstoring worden voorkomen door rond de woningen vleermuisvriendelijke straatverlichting aan te brengen. De verlichting dient naar beneden gericht te zijn met een passende lichtkleur: UV-vrije verlichting, amberkleurig. Wanneer deze maatregelen worden getroffen zijn andere vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen niet aan de orde.

Overige zoogdieren van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn niet aangetroffen en worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) niet verwacht in het projectgebied. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Zoogdieren (nationaal beschermd) zonder provinciale vrijstelling

Op basis van het veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van (vaste rust- en voortplantingsplaatsen van) nationaal beschermde zoogdieren zonder vrijstelling uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot zoogdieren uit deze beschermingscategorie zijn niet aan de orde.

Zoogdieren (nationaal beschermd) met provinciale vrijstelling

In het projectgebied zijn op grond van waarnemingen uit de NDFP (2023) en het veldbezoek vaste rust- of voortplantingsplaatsen van nationaal beschermde soorten zoals haas en muisachtigen te

verwachten. Bij de voorgenomen werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van deze grondgebonden zoogdieren verloren gaan of kan verstoring plaatsvinden. Voor deze soorten geldt in Overijssel een vrijstelling van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. In de omgeving zijn bovendien voldoende uitwijkmogelijkheden voor deze soorten. Vervolgstappen met betrekking tot vrijgestelde zoogdieren zijn niet aan de orde.

4.2.3 Vogels

Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Op basis van het veldbezoek, verspreidingsgegevens en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van nestplaatsen van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest binnen de invloedssfeer van het project uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet aan de orde.

Overige vogels

De bomen aan de oostrand van het projectgebied en het bosje even ten zuiden van het projectgebied vormen geschikt broedbiotoop voor algemene vogelsoorten als ekster, merel en roodborst. Ook kunnen soorten als Kievit de akker als broedplaats gebruiken. Wanneer er in de broedperiode (bouw)werkzaamheden worden uitgevoerd bestaat de kans dat broedvogels worden verstoord of nesten worden beschadigd.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoring is echter alleen verboden wanneer de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor de te verwachten soorten kan verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het dus van belang of een broedgeval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen 1 maart en 15 juli worden aangehouden als broedseizoen.

Soorten als houtduif kunnen tot in oktober broedsels beginnen, maar ook al in februari starten met nestelen. Daarom adviseren we – zeker wanneer werkzaamheden binnen de periode van februari t/m oktober worden gestart - om een broedvogelcontrole uit te voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt bepaald of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

4.2.4 Amfibieën

Kamsalamander

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van kamsalamander bekend uit 2022, ter hoogte van een tuinvijver op ongeveer 400 meter ten zuidoosten van het projectgebied (NDF, 2023).

Voortplantingswateren van kamsalamander bestaan uit visvrije wateren (poelen) met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Kamsalamanders komen vrijwel alleen voor in de directe omgeving van voortplantingswateren in bosrijk gebied, houtwallen of struwelen. Adulte kamsalamanders blijven vaak minder dan 100 meter van het voortplantingswater, mits dit geschikt leefgebied betreft (BIJ12, 2017).

Op ongeveer 100 meter ten zuiden van het projectgebied bevinden zich in het Zandweteringpark enkele poelen waarin kamsalamander mogelijk voorkomt. In het projectgebied is echter geen geschikt biotoop voor kamsalamander aanwezig. Er ontbreekt oppervlaktewater waarin voortplanting kan plaatsvinden. Ook vormt het projectgebied geen geschikt landhabitat omdat het een kale akker is zonder begroeiing. Op basis van de habitatbeoordeling tijdens het veldbezoek wordt de aanwezigheid van kamsalamander in het projectgebied uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot kamsalamander zijn niet aan de orde.

Overige amfibieën

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) wordt overwintering of voortplanting van andere amfibieën van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (zoals rugstreeppad) en nationaal beschermde amfibieën (zoals poelkikker) in het projectgebied uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is in het projectgebied geen voortplanting van amfibieën te verwachten. Mogelijk vormt het projectgebied foerageergebied voor mobiele amfibieënsoorten uit de omgeving, zoals gewone pad en bruine kikker. Voor de betreffende soorten geldt in deze situatie in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wnb, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is. Wel geldt de algehele zorgplicht.

4.2.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden in het projectgebied geen voortplantingsplaatsen of vaste verblijfplaatsen verwacht van reptielen, vissen en ongewervelden, met uitzondering van soorten waarvoor in provincie Overijssel vrijstelling geldt van ontheffingsplicht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4.3 Locatie Steenbrugge 2

4.3.1 Flora

Op locatie Steenbrugge 2 zijn geen waarnemingen bekend van wettelijk beschermde flora of soorten van de Operationele lijst beschermde planten van Deventer (NDFF, 2023; Lam, 2019). Tijdens het veldbezoek zijn deze ook niet aangetroffen. Op basis van verspreidingsgegevens, waarnemingen en beoordeling van de groeiplaatsomstandigheden tijdens het veldbezoek worden op deze locatie geen beschermde planten verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

4.3.2 Zoogdieren

Zoogdieren van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vleermuizen

In de omgeving van locatie Steenbrugge 2 zijn waarnemingen vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (NDFF, 2023). Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie kader 4.1).

Verblijfplaatsen

In en rond het projectgebied zijn geen (potentieel) geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. In de bomen langs het projectgebied ontbreken holten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

Met name de randen van het projectgebied waar opgaande bomen aanwezig zijn vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Ook kunnen deze lijnvormige structuren door vleermuizen als vliegroute worden gebruikt. Omdat bij het voorgenomen initiatief de opgaande bomen rond het projectgebied intact blijven, blijft het terrein geschikt als foerageergebied. Er is ook geen sprake van de aantasting van eventuele essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen.

Er kan bij de uitvoering van het project wel sprake zijn van verstoring van foeragerende of migrerende vleermuizen wanneer bouw- of straatverlichting uitstraalt op de omgeving. Om lichtverstoring in de uitvoeringsfase te voorkomen wordt geadviseerd om in de actieve periode van vleermuizen (grofweg maart t/m oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst geen bouwverlichting toe te passen of ervoor te zorgen dat deze niet uitstraalt op bosranden rond het projectgebied. In de gebruiksfase kan lichtverstoring worden voorkomen door rond de woningen vleermuisvriendelijke straatverlichting aan te brengen. De verlichting dient naar beneden gericht te zijn met een passende lichtkleur: UV-vrije verlichting, amberkleurig. Wanneer deze maatregelen worden getroffen zijn andere vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen niet aan de orde.

Overige zoogdieren van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn niet aangetroffen en worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) niet verwacht in het projectgebied. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Zoogdieren (nationaal beschermd) zonder provinciale vrijstelling

Kleine marterachtigen en egel

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van egel en wezel (NDFP, 2023). De bomenrij met dichte ondergroei en greppel aan de noordkant van het projectgebied vormt in drogere perioden in potentie geschikt leefgebied of migratieroute voor kleine marterachtigen (met name wezel) en egel. Er worden echter geen vaste voortplantings- of rustplaatsen van deze soorten verwacht. Dit met name gezien de periodiek natte omstandigheden: tijdens het veldbezoek stond dit deel van het projectgebied onder water door regenval. Geadviseerd wordt om deze groenstrook bij de voorgenomen ontwikkeling intact te laten om de voorkomen dat mogelijke migratieroutes van egel en wezel verloren gaan. Andere vervolgstappen ten aanzien van nationaal beschermde zoogdieren zijn niet aan de orde.

Overige nationaal beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling

Op basis van het veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van (vaste rust- en voortplantingsplaatsen van) overige nationaal beschermde zoogdieren zonder vrijstelling uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot zoogdieren uit deze beschermingscategorie zijn niet aan de orde.

Zoogdieren (nationaal beschermd) met provinciale vrijstelling

In het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek enkele konijnenholten aangetroffen nabij de begraafplaats (figuur 4.4). Verder zijn in het projectgebied op grond van waarnemingen uit de NDFP

(2023) en beoordeling van het terrein tijdens het veldbezoek vaste rust- of voortplantingsplaatsen van soorten zoals haas en muisachtigen te verwachten.

Bij de voorgenomen werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van deze grondgebonden zoogdieren verloren gaan of kan verstoring plaatsvinden. Voor deze soorten geldt in Overijssel een vrijstelling van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. In de omgeving zijn bovendien voldoende uitwijkmogelijkheden voor deze soorten. In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om grondwerkzaamheden ter plaatse van konijnenholen uit te voeren in de periode augustus – december, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van konijn (Zoogdiervereniging, 2023). Andere vervolgstappen met betrekking tot vrijgestelde zoogdieren zijn niet noodzakelijk.

Figuur 4.4 Locatie met konijnenholen in het projectgebied. Bron achtergrond: PDOK.

4.3.3 Vogels

Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Op basis van het veldbezoek, verspreidingsgegevens en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van nestplaatsen van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest binnen de invloedssfeer van het project uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet aan de orde.

Overige vogels

De bomen ter plaatse van de begraafplaats en de bomenrij met ondergroei aan de noordkant van het projectgebied vormen geschikt broedbiotoop voor algemene vogelsoorten als ekster, houtduif, en Turkse tortel. Wanneer er in de broedperiode (bouw)werkzaamheden worden uitgevoerd bestaat de kans dat broedvogels in de directe omgeving van het projectgebied worden verstoord of nesten worden beschadigd.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoring is echter alleen verboden wanneer de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor de te verwachten soorten kan verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. In het kader

van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het dus van belang of een broed-geval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen 1 maart en 15 juli worden aangehouden als broedseizoen.

Soorten als houtduif kunnen tot in oktober broedsels beginnen, maar ook al in februari starten met nestelen. Daarom adviseren we – zeker wanneer werkzaamheden binnen de periode van februari t/m oktober worden gestart - om een broedvogelcontrole uit te voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt bepaald of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

4.3.4 *Amfibieën*

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) wordt overwintering of voortplanting van amfibieën van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (zoals rugstreeppad) en nationaal beschermde amfibieën (zoals poelkikker) in het projectgebied uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is in het projectgebied geen voortplanting van amfibieën te verwachten. Mogelijk vormt het projectgebied foerageergebied voor soorten zoals gewone pad en bruine kikker. Voor de betreffende soorten geldt in deze situatie in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wnb, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.3.5 *Overige soortgroepen*

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden in het projectgebied geen voortplantingsplaatsen of vaste verblijfplaatsen verwacht van reptielen, vissen en ongewervelden, met uitzondering van soorten waarvoor in provincie Overijssel vrijstelling geldt van ontheffingsplicht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4.4 **Locatie rotonde Oostriklaan**

4.4.1 *Flora*

Op locatie rotonde Oostriklaan zijn geen waarnemingen bekend van wettelijk beschermde flora of soorten van de Operationele lijst beschermde planten van Deventer (NDFF, 2023; Lam, 2019). Tijdens het veld-bezoek zijn deze ook niet aangetroffen. Op basis van verspreidingsgegevens, waarnemingen en beoordeling van de groeiplaatsomstandigheden tijdens het veldbezoek worden op deze locatie geen beschermde planten verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

4.4.2 **Zoogdieren**

Zoogdieren van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vleermuizen

In de omgeving van locatie rotonde Oostriklaan zijn waarnemingen bekend van vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF, 2023). Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie kader 4.1).

Verblijfplaatsen

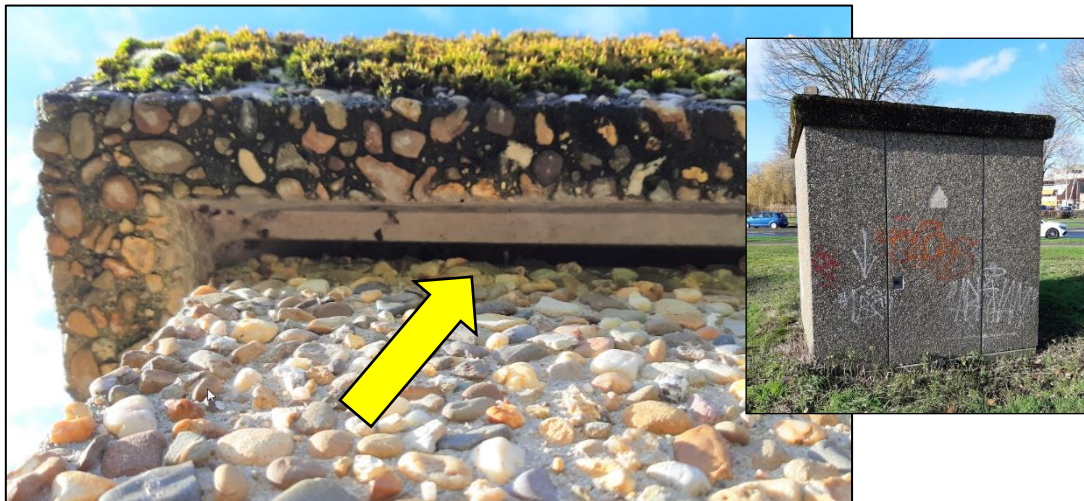
In het projectgebied staat een elektriciteitshuisje dat mogelijk een verblijfplaats vormt voor gebouwbewonende vleermuizen. Onder het dak van het gebouw zit een kier van circa 1,5 centimeter die door vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis als verblijfplaats kan worden gebruikt (figuur 4.5). Het gebouw wordt geschikt geacht als zomer-, kraam- en paarverblijfplaats van vleermuizen. Er worden geen (massa)winterverblijfplaatsen van vleermuizen verwacht omdat het gebouw geen diepe wegkruipmogelijkheden biedt en de mogelijke verblijfplaatsen gevoelig zijn voor temperatuurswisselingen. Wanneer dit gebouw bij het voorgenomen initiatief wordt gesloopt gaan er mogelijk zomer-, kraam of paarverblijfplaatsen van vleermuizen verloren.

Wanneer het gebouw gehandhaafd blijft kan er sprake zijn van verstoring van vleermuizen die dit gebouw als verblijfplaats gebruiken wanneer bouw- of straatverlichting uitstraalt op dit gebouw. Om lichtverstoring in de uitvoeringsfase te voorkomen wordt geadviseerd om in de actieve periode van vleermuizen (grofweg maart t/m oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst geen bouwverlichting toe te passen of ervoor te zorgen dat deze niet uitstraalt op het elektriciteitshuisje. In de gebruiksfase kan lichtverstoring worden voorkomen door rond het gebouw vleermuisvriendelijke straatverlichting aan te brengen. De verlichting dient naar beneden gericht te zijn met een passende lichtkleur: UV-vrije verlichting, amberkleurig.

Geadviseerd wordt om bij eventuele sloop van het elektriciteitshuisje aanvullend vleermuisonderzoek uit te voeren om te bepalen of er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de gebouwen. Aan de hand van de uitkomsten kunnen eventuele vervolgstappen worden bepaald zoals het aanvragen van het ontheffing en het treffen van mitigerende maatregelen.

Aanvullend vleermuisonderzoek

Aanvullend onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw kan in dit geval worden uitgevoerd door het gebouw van binnen te inspecteren op aanwezigheid van exemplaren of sporen van vleermuizen. Kieren kunnen nader worden geïnspecteerd door middel van een endoscoop. De inspectie dient te worden uitgevoerd door een vleermuisdeskundige in de actieve periode van vleermuizen (mei/juni).

Figuur 4.5 Kieren onder de dakrand van het elektriciteitshuisje (foto rechts) bieden vleermuizen mogelijk toegang tot een verblijfplaats. Foto's Ecogroen.

Vliegroutes en foerageergebieden

Met name de randen van het projectgebied waar opgaande bomen aanwezig zijn vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Ook kunnen deze lijnvormige structuren door vleermuizen als vliegroute worden gebruikt. Omdat bij het voorgenomen initiatief de opgaande bomen rond het projectgebied intact blijven, blijft het terrein geschikt als foerageergebied. Er is ook geen sprake van de aantasting van eventuele essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen.

Er kan bij de uitvoering van het project wel sprake zijn van verstoring van foeragerende of migrerende vleermuizen wanneer bouw- of straatverlichting uitstraalt op de omgeving. Om lichtverstoring in de uitvoeringsfase te voorkomen wordt geadviseerd om in de actieve periode van vleermuizen (grootweg maart t/m oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst geen bouwverlichting toe te passen of ervoor te zorgen dat deze niet uitstraalt op bosranden rond het projectgebied. In de gebruiksfase kan lichtverstoring worden voorkomen door rond de woningen vleermuisvriendelijke straatverlichting aan te brengen. De verlichting dient naar beneden gericht te zijn met een passende lichtkleur: UV-vrije verlichting, amberkleurig. Wanneer deze maatregelen worden getroffen zijn andere vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen niet aan de orde.

Overige zoogdieren van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn niet aangetroffen en worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) niet verwacht in het projectgebied. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Zoogdieren (nationaal beschermd) zonder provinciale vrijstelling

Kleine marterachtigen en egel

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van bunzing, wezel en egel (NDFP, 2023). De bosrand met ruigtevegetatie aan de oostkant van het projectgebied (figuur 4.6) en boschage aan de noordkant vormen geschikt biotoop voor kleine marterachtigen en egel. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten in deze groenstroken wordt op voorhand niet uitgesloten. Deze groenstroken dienen bij de voorgenomen ontwikkeling intact te worden gelaten om te voorkomen dat leefgebied van egel en wezel verloren gaat.

Zodoende kan worden voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Andere vervolgstappen ten aanzien van nationaal beschermde zoogdieren zijn niet aan de orde.

Figuur 4.6 Ruigtevegetatie in groenstroken langs de randen van het terrein vormen geschikt biotoop voor kleine marterachtigen en egel. Foto: Ecogroen.

Overige nationaal beschermde zoogdieren

Op basis van het veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van (vaste rust- en voortplantingsplaatsen van) overige nationaal beschermde zoogdieren uitgesloten of betreft het soorten waarvoor in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Vervolgstappen met betrekking tot deze soorten zijn niet aan de orde.

4.4.3 **Vogels**

Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Roek

Ter plaatse van het oostelijk gelegen landgoed De Achterhoek en de omringende lanen (o.a. langs de Colmschaterstraatweg zijn waarnemingen bekend van een roekenkolonie. Tijdens een telling in 2022 zijn er in deze omgeving 146 bezette roekennesten waargenomen (NDFF, 2023).

De roek leeft vooral in gebieden die bestaan uit vochtige gras- en bouwlanden met verspreid staande clusters van bomen. Vooral boombestanden die bestaan uit meerdere soorten bomen en struiken hebben zijn voorkeur. Ook parklandschappen en parken, vaak gelegen aan de randen van vochtige landbouwgebieden, worden gewaardeerd door roeken. Roeken foerageren veruit het meest op vochtige, door melkvee begraasde en/of bemeste graslanden en op (net bewerkt) akkerland. Op deze percelen vindt de roek vrijwel het hele jaar ongewervelden. Vooral in het voorjaar en in het begin van de zomer is de behoefte aan deze terreinen zeer sterk. Roeken foerageren doorgaans in een straal van 1500 meter van de kolonie (BIJ12, 2017).

Tijdens het veldbezoek zijn in de directe omgeving van het projectgebied (< 25 meter) geen roekennesten aangetroffen. Het grasveld vormt mogelijk wel foerageergebied voor roeken uit de omgeving. Omdat het hier gaat om een vrij droog grasveld dat niet met melkvee wordt begraaasd of wordt bemest met organische mest, wordt het terrein beoordeeld als marginaal foerageergebied voor roeken. Omdat zich in een straal van 1500 meter van de roekenkolonie diverse (agrarische) graslanden bevinden die beter geschikt foerageergebied vormen en gezien de relatief kleine oppervlakte van 0,5 hectare, wordt het projectgebied als niet-essentieel foerageergebied beoordeeld. Geschikte foerageergebieden in een straal van 1500 meter zijn onder andere:

- De graslanden van de Ulebelt (ongeveer 300 meter ten noorden van het projectgebied, circa 4 hectare);
- De graslanden ten oosten van het plangebied tussen de Stationsweg en Leonard Springerlaan (circa 4 hectare);
- De graslanden ten oosten van de Nieuwendijk (circa 30 hectare).

Bij de voorgenomen activiteiten gaan geen roekennesten verloren. Ook wordt geen verstoring van roekennesten verwacht omdat deze niet zijn aangetroffen in de directe omgeving van het projectgebied. Wel gaat ongeveer 0,5 hectare marginaal foerageergebied van roeken verloren wanneer het terrein wordt bebouwd. Omdat het hier om niet onmisbaar foerageergebied gaat zijn vervolgstappen met betrekking tot roek niet aan de orde.

Overige vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest

Op basis van het veldbezoek, verspreidingsgegevens en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van nestplaatsen van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest binnen de invloedssfeer van het project uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet aan de orde.

Overige vogels

De bomen en bosschages rond het projectgebied vormen geschikt broedbiotoop voor algemene vogelsoorten als ekster, houtduif en vink. Wanneer er in de broedperiode (bouw)werkzaamheden worden uitgevoerd bestaat de kans dat broedvogels in de directe omgeving van het projectgebied worden verstoord of nesten worden beschadigd.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoring is echter alleen verboden wanneer de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor de te verwachten soorten kan verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het dus van belang of een broedgeval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen 1 maart en 15 juli worden aangehouden als broedseizoen.

Soorten als houtduif kunnen tot in oktober broedsels beginnen, maar ook al in februari starten met nestelen. Daarom adviseren we – zeker wanneer werkzaamheden binnen de periode van februari t/m oktober worden gestart - om een broedvogelcontrole uit te voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt bepaald of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

4.4.4 **Amfibieën**

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) wordt overwintering of voortplanting van amfibieën van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (zoals kamsalamander) en nationaal beschermde amfibieën (zoals poelkikker) in het projectgebied uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is in het projectgebied geen voortplanting van amfibieën te verwachten. Mogelijk vormt het projectgebied foerageergebied voor soorten zoals gewone pad en bruine kikker. Voor de betreffende soorten geldt in deze situatie in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wnb, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.4.5 **Overige soortgroepen**

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden in het projectgebied geen voortplantingsplaatsen of vaste verblijfplaatsen verwacht van reptielen, vissen en ongewervelden, met uitzondering van soorten waarvoor in provincie Overijssel vrijstelling geldt van ontheffingsplicht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4.5 **Locatie noordkant SV Colmschate**

4.5.1 **Flora**

Op locatie noordkant SV Colmschate zijn geen waarnemingen bekend van wettelijk beschermde flora of soorten van de Operationele lijst beschermde planten van Deventer (NDFF, 2023; Lam, 2019). Tijdens het veldbezoek zijn deze ook niet aangetroffen. Op basis van verspreidingsgegevens, waarnemingen en beoordeling van de groeiplaatsomstandigheden tijdens het veldbezoek worden op deze locatie geen beschermde planten verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

4.5.2 **Zoogdieren**

Zoogdieren van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

In de omgeving van locatie noordkant SV Colmschate zijn waarnemingen van vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF, 2023). Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie kader 4.1).

Verblijfplaatsen

In en rond het projectgebied zijn geen (potentieel) geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. In de bomen langs het projectgebied ontbreken holten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

Met name de randen van het projectgebied waar opgaande bomen aanwezig zijn vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Ook kunnen deze lijnvormige structuren door vleermuizen als vliegroute worden gebruikt. Omdat bij het voorgenomen initiatief de opgaande bomen rond het projectgebied intact blijven, blijft het terrein geschikt als foerageergebied. Er is ook geen sprake van de aantasting van eventuele essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen.

Er kan bij de uitvoering van het project wel sprake zijn van verstoring van foeragerende of migrerende vleermuizen wanneer bouw- of straatverlichting uitstraalt op de omgeving. Om lichtverstoring in de uitvoeringsfase te voorkomen wordt geadviseerd om in de actieve periode van vleermuizen (grofweg maart t/m oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst geen bouwverlichting toe te passen of ervoor te zorgen dat deze niet uitstraalt op bosranden rond het projectgebied. In de gebruiksfase kan lichtverstoring worden voorkomen door rond de woningen vleermuisvriendelijke straatverlichting aan te brengen. De verlichting dient naar beneden gericht te zijn met een passende lichtkleur: UV-vrije verlichting, amberkleurig. Wanneer deze maatregelen worden getroffen zijn andere vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen niet aan de orde.

Overige zoogdieren van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn niet aangetroffen en worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) niet verwacht in het projectgebied. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Zoogdieren (nationaal beschermd) zonder provinciale vrijstelling

Kleine marterachtigen en egel

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van bunzing, wezel en egel (NDFP, 2023). De randen van het projectgebied zoals de houtsingel aan de oostkant, de bomenlaan met greppel (met veel opgehoopt blad) aan de zuidkant en de bosschage aan de noordkant met enkele takkenrillen vormen geschikt biotoop voor kleine marterachtigen en egel. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten in deze groenstroken wordt op voorhand niet uitgesloten. Groenstroken rond het projectgebied dienen bij de voorgenomen ontwikkeling intact te worden gelaten om de voorkomen dat leefgebied van bunzing, wezel en egel verloren gaat. Andere vervolgstappen ten aanzien van nationaal beschermde zoogdieren zijn niet aan de orde.

Overige nationaal beschermde zoogdieren

Op basis van het veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van (vaste rust- en voortplantingsplaatsen van) overige nationaal beschermde zoogdieren uitgesloten of het betreft soorten waarvoor in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Vervolgstappen met betrekking tot deze soorten zijn niet aan de orde.

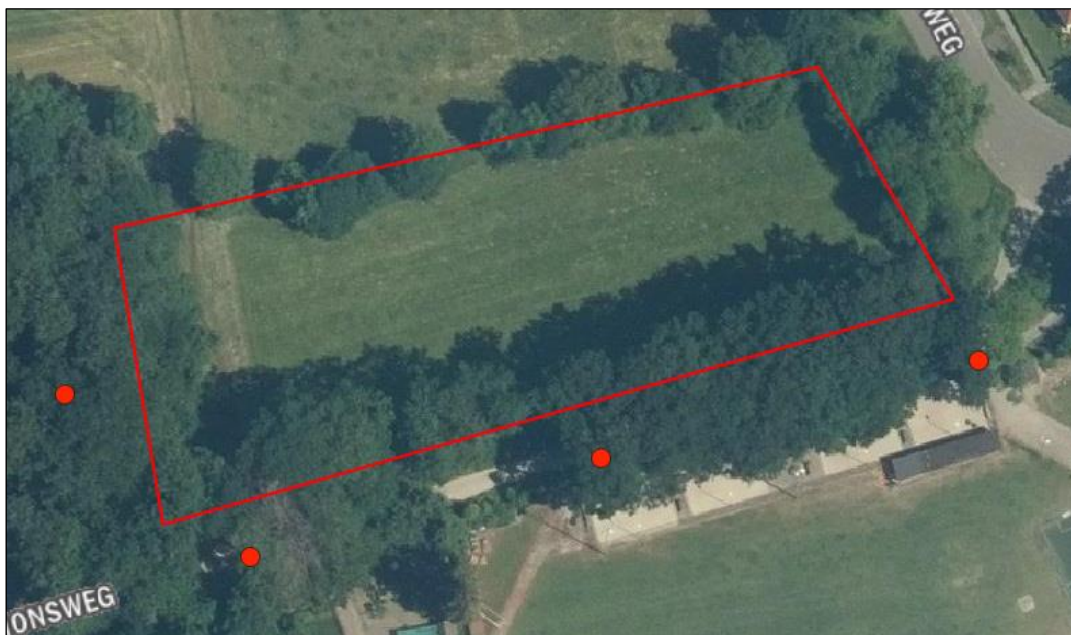
4.5.3 Vogels

Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Roek

Ter plaatse van het westelijk gelegen landgoed De Achterhoek en de omringende lanen (o.a. langs de Colmschaterstraatweg zijn waarnemingen bekend van een roekenkolonie. Tijdens een telling in 2022 zijn er in deze omgeving 146 bezette roekennesten waargenomen (NDFP, 2023). Het gaat hier om dezelfde kolonie als beschreven bij Rotonde Oostriklaan in paragraaf 4.4.3.

Tijdens het veldbezoek zijn in de directe omgeving van het projectgebied (< 25 meter) diverse clusters met nesten aangetroffen. Deze bevinden zich in de eikenlaan aan de zuidkant van het terrein en in het bos aan de westkant. Er zijn vier clusters met in totaal circa 20 oude roekennesten waargenomen, op een afstand van 10 tot 15 meter van het projectgebied (figuur 4.7).

Figuur 4.7 Locaties met clusters van roekennesten (rode stippen) in bomen rond het projectgebied (rood omlijnd). Bron achtergrond: PDOK.

Het grasveld vormt naar verwachting weinig gebruik als foerageergebied voor roeken uit de omgeving. Het terrein wordt beoordeeld als marginaal foerageergebied. Het betreft namelijk een vrij droog grasveld dat niet met melkvee wordt begrast en wordt gebruikt als hondenuitlaatgebied. Hierdoor zal er in de huidige situatie regelmatig verstoring van foeragerende roeken optreden. Omdat zich in een straal van 1500 meter van de roekenkolonie diverse (agrarische) graslanden bevinden die beter geschikt foerageergebied vormen en gezien de relatief kleine oppervlakte van 0,4 hectare, wordt het projectgebied als niet-essentieel foerageergebied beoordeeld. Geschikte foerageergebieden in een straal van 1500 meter zijn beschreven in paragraaf 4.4.3 - de projectgebieden Ronde Oostriklaan en Noordkant SV Colmschate liggen aan twee kanten van landgoed Achterhoek op een onderlinge afstand van slechts 300 meter.

Bij de voorgenomen activiteiten gaan geen roekennesten verloren. Wel kan er tijdens de aanlegfase van de flexwoningen sprake zijn van verstoring van roeken, met name wanneer er werkzaamheden worden uitgevoerd in de kwetsbare voortplantingsperiode van roek (februari tot en met juli). Er zijn geen vastgestelde richtlijnen voor verstoringafstanden tot een roekenkolonie bekend. In de literatuur wordt uitgegaan van afstanden van 50 à 60 meter (Krijgsveld, 2008; RVO, 2022). Uit de praktijk is bekend dat roeken relatief ongevoelig zijn voor normaal gedrag van stad- en dorpsbewoners onder en rond de kolonie. Onder broedbomen wordt gewandeld, gefietst, met gemotoriseerd verkeer gereden, honden uitgelaten etc. De broedkolonies in parken en langs straten functioneren goed. Problemen treden op als er gerichte verstoringen optreden zoals het omzagen van een boom naast de broedboom of het gebruik van vuurwerk of laserpennen om de vogels te verjagen.

Geadviseerd wordt om werkzaamheden voor de bouw van de flexwoningen uit te voeren in de periode augustus tot en met januari om verstoring van broedende roeken te voorkomen. Wanneer werkzaamheden in de broedperiode van roek worden uitgevoerd wordt geadviseerd om binnen een afstand van 50 meter tot de kolonie geen werkzaamheden uit te voeren. Deze maatregel wordt voorgesteld op advies van het bevoegd gezag: Provincie Overijssel (Van der Wal, 2023). Wanneer deze maatregelen worden getroffen zijn er geen andere vervolgstappen met betrekking tot roek noodzakelijk.

Overige vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest

Op basis van het veldbezoek, verspreidingsgegevens en terreinkenmerken, wordt de aanwezigheid van nestplaatsen van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest binnen de invloedssfeer van het project uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet aan de orde.

Overige vogels

De bomen en bosschages rond het projectgebied vormen geschikt broedbiotoop voor algemene vogelsoorten als zwarte kraai, ekster en boomklever. Wanneer er in de broedperiode (bouw)werkzaamheden worden uitgevoerd bestaat de kans dat broedvogels in de directe omgeving van het projectgebied worden verstoord of nesten worden beschadigd.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoring is echter alleen verboden wanneer de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor de te verwachten soorten kan verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het dus van belang of een broedgeval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen 1 maart en 15 juli worden aangehouden als broedseizoen.

Soorten als houtduif kunnen tot in oktober broedsels beginnen, maar ook al in februari starten met nestelen. Daarom adviseren we – zeker wanneer werkzaamheden binnen de periode van februari t/m oktober worden gestart - om een broedvogelcontrole uit te voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt bepaald of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

4.5.4 Amfibieën

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2023) wordt overwintering of voortplanting van amfibieën van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (zoals kamsalamander) en nationaal beschermde amfibieën (zoals poelkikker) in het projectgebied uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is in het projectgebied geen voortplanting van amfibieën te verwachten. Mogelijk vormt het projectgebied foerageergebied voor soorten zoals gewone pad en bruine kikker. Voor de betreffende soorten geldt in deze situatie in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wnb, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden in het projectgebied geen voortplantingsplaatsen of vaste verblijfplaatsen verwacht van reptielen, vissen en ongewervelden, met uitzondering van soorten waarvoor in provincie Overijssel vrijstelling geldt

van ontheffingsplicht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017). Kennisdocument Roek, *Corvus frugilegus*. Versie 1.0, juli 2017.

Heinen, M.A (2017). Quickscan soortbescherming Zandweerd, Deventer. Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde soorten. Rapport 17-288. Ecogroen bv, Zwolle.

Heinen, M.A (2018a). Vleermuisonderzoek Zandweerd. Notitie 17-298. Ecogroen bv, Zwolle.

Heinen, M.A. (2018b). Een speldenknop in het sleedoorstruweel. Onderzoek naar de aanwezigheid van Sleedoornpag in Deventer. Rapport 17-502. Ecogroen bv, Zwolle.

Heinen, M.A. (2019). Quickscan soortbescherming bomen Zandweerd, Deventer. Notitie 19-378 d.d. 25 september 2019. Ecogroen bv, Amersfoort.

Krijgsveld et al. (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Rapport 08-173. Bureau Waardenburg bv, Culemborg

Lam, E. (2017). Aspecten met betrekking tot het laten doen van een Natuurtoets. Beleidsadvies Ecologie 2011: 14. Gemeente Deventer.

Lam, E. (2019). Operationele lijst beschermde planten. Besluit B&W 19 maart 2019 Gemeente Deventer.

Provincie Overijssel (2021a). Brochure soortbescherming in Overijssel. Bunzing, egel, hermelijn en wezel. Natuur en Milieu, februari 2021.

Provincie Overijssel (2021b). Natuurbeheerplan Provincie Overijssel 2022. Gedeeltelijke wijziging (plantekst en bijbehorende kaarten): GS-besluit 20 april 2021.

RVO (2022) Ontwerpbesluit ontheffing Wnb knooppunt Hooipolder, project 'A27 Houten-Hooipolder (A27HH)'. Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming. Kenmerk WNB/2021/038.ontw.

Van der Wal, A. (2023). Reactie op vraag: bouwen bij roekenkolonie. E-mail d.d. 13-2-2023. Provincie Overijssel, Zwolle.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari 2021 (www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl)

Internet

Gemeente Deventer (2014). Komgrens Boswet 2014, bebouwde komgrens voor houtopstanden (<https://deventer.maps.arcgis.com/apps/View/index.html?appid=5056fe47570148b79a471385b4a6865a>).

NDFF (2023). Verspreidingsgegevens flora en fauna (www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal). Laatste raadpleging op 26 januari 2023.

Provincie Overijssel (2022). Geconsolideerde Verordening vanaf 2017. NL.IMRO.9923.Verordening2017-GV09, datum 16-11-2022 (<https://overijssel.tercera-ro.nl/MapView/Default.aspx?id=NLIMRO9923Verordening2017-GV09>).

RAVON (2023). Soortinformatie amfibieën en reptielen (<https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>).

Vlinderstichting (2023). Soortinformatie teunisbloempijlstaart (<https://www.vlinderstichting.nl/>).

Zoogdiervereniging (2023). Soortinformatie zoogdieren (<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>).